

165.79
Duplum

RIHO PÄTS

LAULUVARA

III JA IV KLASSILE

RK

»PEDAGOOGILINE KIRJANDUS«

H. 3

B. 5
Med.

1871
Crown
Coast
1871

Diplom

Lauluvara

III JA IV KLASSILE

RIHO PÄTS

LAULUVARA

III JA IV KLASSILE

~~2337~~

RK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“ TALLINN 1946

2.

A-16379

Hümnid

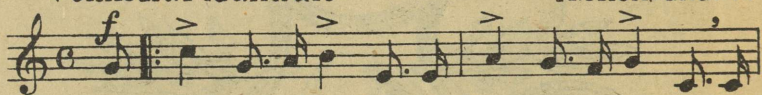

Nõukogude Liidu hümn

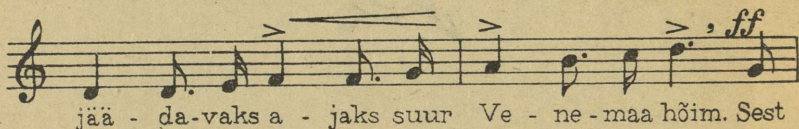
S. Mihhalkov ja El-Registan

Võimsalt. Pidulikult

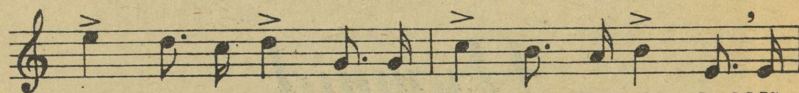
A. Aleksandrov

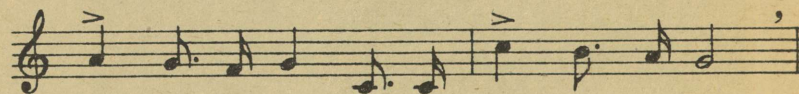
1. On va - ba - de rii - ki - de murdma - tu Lii - du loond

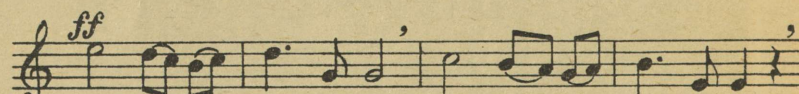
jää - da - vaks a - jaks suur Ve - ne - maa hõim. Sest

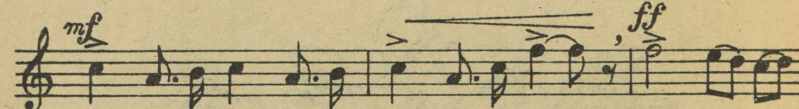
e - la - gu rah - vas - test või - du - le vii - dud Nõu -

ko - gu - de Liit, te - ma üht - sus ja võim!

Au Sul - le, I - sa - maa, va - ba ja võit - ma - tu,

rah - vas - te sõp - ru - se, vendlu - se maa! Kõr - gel me

Nõu - ko - gu rah - va - lipp leh - vi - gu,

Kordamiseks

või - dult meid või - du - le juh - ti - gu ta! 2. Meil

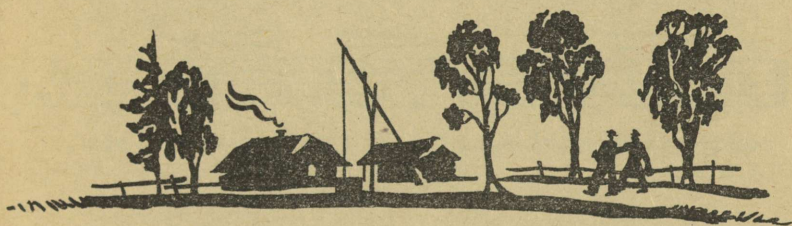
Lõpetamiseks

või - dult meid või - du - le juh - ti - gu ta!

1. On vabade riikide murdmatu Liidu
 loond jäädavaks ajaks suur Venemaa hõim.
 Sest elagu rahvastest võidule viidud
 Nõukogude Liit, tema ühtsus ja võim!
 Au Sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
 rahvaste sõpruse, vendluse maa!
 Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu,
 võidult meid võidule juhtigu ta!
2. Meil tormidest helendas vabaduspäike,
 suur Lenin meil valgustas võitlusteid.
 Truuks rahvale Stalin meid kasvatas kõiki,
 tööks, kangelastegudeks innustas meid.
 Au Sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
 rahvaste õnne ja õitsengu maa!
 Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu,
 võidult meid võidule juhtigu ta!
3. Kõik nurjatud kallaletungijad väärab
 me lahingus kasvanud võimas armee.
 Me võitluste hoog sugupõlvedeks määrab
 aus, kuulsuses hiilgama Isamaa tee.
 Au Sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
 rahvaste jäädava kuulsuse maa!
 Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu,
 võidult meid võidule juhtigu ta!

Eesti keelde
 J. Kärner ja M. Raud

1. Jää kestma, Kalevite kange rahvas,
ja seisa kaljuna, me kodumaa.
Ei vaibund kannatustes sinu vahvus,
end läbi sajanditest murdsid sa.
Ja tõusid töötajate vabaks maaks,
et päikene su päevadesse paista saaks.
2. Töös huuga, tehas, vili, nurmel vooga,
sirp, lõika, alasile, haamer, löö!
Nõukogu elu, tuksu võimsa hooga,
too õnne rahvale, me tubli töö!
Me Liidu rahvaste ja riike seas
sa, Eesti, sammu esimeste kindlas reas!
3. Kui kants — nii seisavad su kodurannad,
su ees vaid lainetavad laiad veed.
Sa kõrgel leninlikku lippu kannad,
suur Stalin juhtimas su tõusuteed.
Käi kindlalt, saatmas sind su õnneteel
me võitlusvaim ja kohkumatu mehemeel!

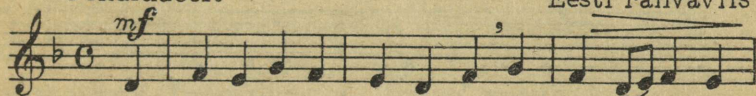
*Sealt ju, mu kullake,
paistab me maja...*

Meil aiaäärne tänavas

L. Koidula

Pikaldaselt

Eesti rahvaviis

1. Meil ai-a-äär-ne tä-na-vas, kui ar-mas o-li

see, kus kaste-heinas põl-vi-ni me lapsed jooksi - me.

1. Meil aiaäärne tänavas,
kui armas oli see,
kus kasteheinas põlvini
me lapsed jooksime.
2. Kus ehani ma mängisin
küll lille, rohuga,
kust vanataat käekõrval mu
tõi tuppä magama.
3. Kui üle aia tahtsin siis
ta kombel vaadata,
„Laps, oota,“ ütles ta,
„see aeg on kiire tulema.“
4. Aeg tuli. Maa ja mere peal
silm mõnda seletas, -
ei poolt nii armas olnud seal
kui külatänavas.

Kallis kodu

K. E. Sööt

Mõõdukalt *p* Eesti rahyaviis

1. Kus-sa kaunil kingu-rin-nal kasvabka-se -
met - sa - ke, seal on mi-nu kii-ge - koh-ta,
seal mu ko-du kul-la-ne; seal on mi-nu
kii-ge - koh-ta, seal mu ko-du kul-la-ne!

The musical score is written on four staves in G major (one sharp) and 3/4 time. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The tempo is marked 'Mõõdukalt' (moderately) and the dynamics 'p' (piano). The melody is simple and folk-like. The second staff continues the melody with a dynamic marking of 'mf' (mezzo-forte). The third staff has a dynamic marking of 'p' (piano). The fourth staff ends with a 'rit.' (ritardando) marking and a fermata over the final note.

1. Kussa kaunil kingurinnal kasvab kasemetsake,
seal on minu kiige kohta,
seal mu kodu kullane;
seal on minu kiige kohta,
seal mu kodu kullane!

2. Ei seal vaevata küll kaldu viljasaaki salvesse,
ei seal tundmatud küll ole leinahäälid minule;
ei seal tundmatud küll ole leinahäälid minule.

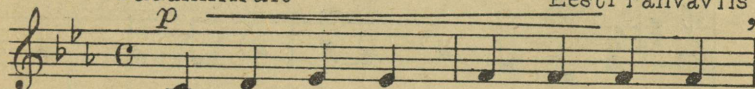
3. Aga siiski, oh kui kallis,
oh kui meeldiv mulle ta!
Ta on minu õnnerada,
mulle armas otsata!
Ta on minu õnnerada,
mulle armas otsata!

Minu vanaema

Anna Haava

Südamlikult

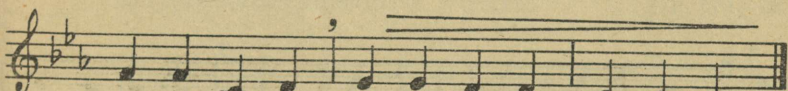
Eesti rahvaviis,

1. Va - na - e - ma hel - de, lah - ke

o - li kal - lis mi - nu - le, o - li mi - nu

lap - se - põl - ve soo - jen - da - ja päi - ke - ne.

1. Vanaema helde, lahke
oli kallid minule,
oli minu lapsepõlve
soojendaja päikene.
2. Kuis ta, õnnis, pehmel käel
minu peakest silitas,
armurikkal häälel, sõnal
õpetas ja juhatas.
3. Hauas puhkab vanaema,
aga minu südame
jäänd on läige tema silmist,
tema kuju kullane.
4. Kullerkupud, jaanililled
eide haul õitsegu,
tähe sära, päikse hiilgus
kallist kalmu ehtigu.

Eideratas

J. Oro

Parajalt

Eesti tantsuviis

mf

1-3. Vee-re, vee-re, vo-ki-ra-tas,
Sõrmeetsa löök

Trampi-
mine { tallalööök $\frac{3}{4}$
kannalööök $\frac{4}{4}$

ket-ra, ket-ra, ket-ra, ei-de-ra-tas. Vil-lad too-dud

Vi-ru-maalt, li-nad lõn-gaks lõu-na-raalt.

1-8. Vurr, vurr-vurr, vurr-vurr, vur - ra,

vurr, vurr-vurr, vurr-vurr, vur-ra. Oi, hel - la

ei - de - ke, ket-rad si - na mi-nu-le?

1. Veere, veere, vokiratas,
ketra, ketra, ketra, eideratas.
Villad toodud Virumaalt,
linad lõngaks lõunara'alt.
Vurr, vurr-vurr, vurr-vurr, vur-ra,
vurr, vurr-vurr, vurr-vurr, vur-ra.
Oi, hella eideke,
ketrad sina minule?

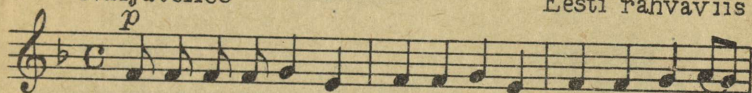
2. Veere, veere, vokiratas,
ketra, ketra, ketra, eideratas,
siis saan talveks sukad ma,
suveks särgi ilusa.
Vurr, vurr-vurr, vurr-vurr, vur-ra,
vurr, vurr-vurr, vurr-vurr, vur-ra.
Oi, hella eideke,
tean, et ketrad minule!

3. Veere, veere, vokiratas,
ketra, ketra, ketra, eideratas.
Lauda lakas linaluud,
taat toob tuppa kangaspuud.
Vurr, vurr-vurr, vurr-vurr, vur-ra,
vurr, vurr-vurr, vurr-vurr, vur-ra.
Oi, hella eideke,
pika pai teen sinule!

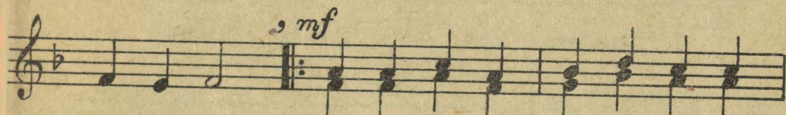
Olõs mul...

Naljatelles

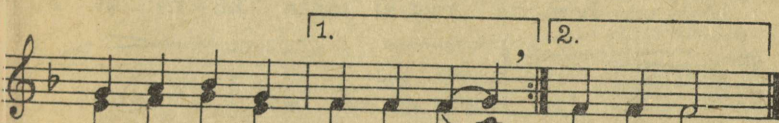
Eesti rahvaviis

1. O-lõs, o-lõs mul üts väi-ke ve-li, o-lõs väi-ke

sõ-sar ka, vel-lel' tiis ma pa-ju-pil-li,

sõ-sa-ra-lõ sõr-mu-sõ,— sõr-mu-sõ.

1. Olõs, olõs mul üts väike veli,
olõs väike sõsar ka,
vellel' tiis ma pajupilli,
sõsaralõ sõrmusõ,
vellel' tiis ma pajupilli,
sõsaralõ sõrmusõ.
2. Olõs, olõs mul üts väike hopen,
hopen linalakakõ,
ma tiis tälle vahtsõ suitsõ,
vahtsõ saani tiis ma ka,
ma tiis tälle vahtsõ suitsõ,
vahtsõ saani tiis ma ka.

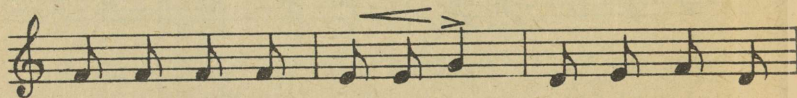
Mängulaul

Kaanon

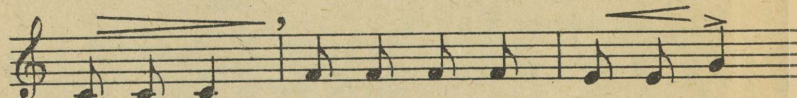
Rõõmsalt Eesti mänguviis

1. Tsaa,tsaa! Raa, raa! Tu-le hom-me va-ra!

Meil on hom-me root-si tants, ka-he si - ku

sar-ve-tants, meil on hom-me root-si tants,

ka-he si - ku sar-ve-tants.

1. Tsaa, tsaa! Raa, raa!	2. Tsii, tsii! Rii, rii!
Tule homme vara!	Ära metsa mind vii!
Meil on homme rootsitants,	Kuusemetsas karutaat,
kahe siku sarvetants.	haavametsas haldjataan.
Meil on homme rootsitants,	Kuusemetsas karutaat,
kahe siku sarvetants.	haavametsas haldjataan.

3. Tsuu, tsuu! Ruu, ruu!
Jääme parem koju!
Kodus kapis kanaroor,
memmel magus munaroor.
Kodus kapis kanaroor,
memmel magus munaroor.

Tihase mäng

Eesti rahvaluule

Pikkamisi

Mart Saar

The musical score is written on a single treble clef staff in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of six lines of music. The first line begins with a piano (*p*) dynamic marking. The second line has a 'Kiirendades' (accelerando) marking above it. The third line has a 'Kiiremalt' (ritardando) marking above it, followed by a forte (*f*) dynamic marking. The score concludes with a double bar line.

Tii, tii, ti - ha - ne, vaa, vaa,
, Kiirendades
varb-la - ne, lii-ri, lõõ-ri, lõ - o - ke - ne,
Kiiremalt
pii - ri, pää - ri, pää - su - ke - ne: hüp - pa
ü - le o - a - ai - a, kar-ga ü - le
f
kap-sa - ai - a, ü - le met-sa vurr! —

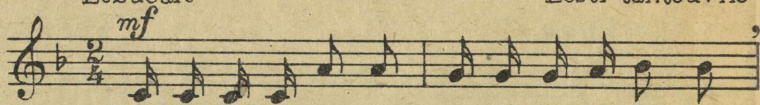
Tii, tii, tihane,
vaa, vaa, varblane,
liiri, lõõri, lõokene,
piiri, pääri, pääsukene:
hüppa üle oa-aia,
karga üle kapsa-aia,
üle metsa vurr!

Pallimängu-laul

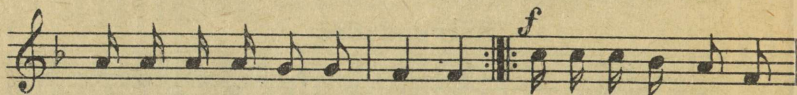
J. Oro

Lõbusalt

Eesti tantsuviis

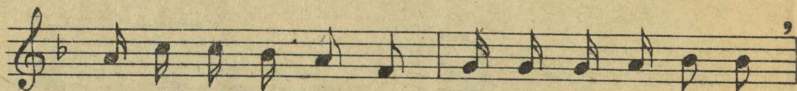
1. Püü-a, püü-a pal-li! O - le kärmas, võ - ta!
Püü-a, püü-a pal-li! Jookse rut-tu et - te!

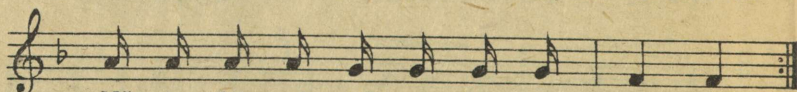
Len-dab, len-dab, tõt-ta! Tõt-ta!
Kas said ju-ba, kas said kät-te? Mi-na viskan sul-le!

Hop - laa! Si - na vis-ka mul-le! Hop - laa!

Nii, nii, nii, nii, nii, nii, len-dab, len-dab häs-ti!

Võ - ta kin-ni, võ - ta kin-ni! Hop - laa!

1. Püüa, püüa palli!
Ole kärmas, võta!
Lendab, lendab, tõtta! Tõtta!
Püüa, püüa palli!
Jookse ruttu ette!
Kas said juba, kas said kätte?
Mina viskan sulle! Hoplaa!
Sina viska mulle! Hoplaa!
Nii, nii, nii, nii, nii, nii,
lendab, lendab hästi!
Võta kinni, võta kinni! Hoplaa!

2. Püüa, püüa palli!
 Ära vaata ringi!
 Ei ma sulle, ei ma kingi!
 Püüa, püüa palli!
 Hoia oma nina!
 Võta kähku, võta sina!
 Mina viskan sulle! Hoplaa!
 Sina viska mulle! Hoplaa!
 Nii, nii, nii, nii, nii, nii,
 lendab, lendab hästi!
 Võta kinni, võta kinni! Hoplaa!

Kivikasukas

J. Oro

Parajalt

Eesti tantsuloo järgi

Riho Päts

mf *p*

1. Ki-vi-ka-su-kas ki-vi-sammal,jah, kõm-kõmm,
 Ka-ru-ka-su-kas ka-rusammal,jah, mõm-mõmm,

Plaksutamine

Rusikalöögid

Ki-vil ke-na ol-la, ka-rul ke-na käi-a,

f *mf*

kõm-kõmm. kõmm, kõmm, kõmm, kõmm,
 mõm-mõmm.

1-2. mõ-le-mal on kar-va - ka - su - kad. 1. ka - su - kad. 2. ka - su - kad.

1-2. kõmm, kõmm, mõm-mõm-mõmm, mõm-mõm-mõmm.

1. Kivikasukas kivisammal, jah,
kõm-kõmm, kõm-kõmm.
Karukasukas karusammal, jah,
mõm-mõmm, mõm-mõmm.
Kivil kena olla,
karul kena käia,
mõlemal on karvakasukad.
Kivil kena olla,
karul kena käia,
mõlemal on karvakasukad.
2. Kivikasukas ülitore, jah,
kõm-kõmm, kõm-kõmm.
Karukasukal viga pole, jah,
mõm-mõmm, mõm-mõmm.
Kivi magab õues,
karu metsa põues,
mõlemal on karvakasukad.
Kivi magab õues,
karu metsa põues,
mõlemal on karvakasukad.

Vana sokk

J. Oro

Kaunis elavalt, naljatades

Vene lastelaul

1. Kap-sa - ai - as va-na sokk, va-na sokk,
nä - rib kapsaid mai-as-mökk, mai-as-mökk.

1-4. So-ku-ke-sel ha-be pikk, tei-ne sarv on kõ-ve-rik,

ke-ha paks ja ü - ma-rik, sa-ba a - ga väi-ke.

Va - na sokk on mai - as - - mökk.

1. Kapsaaias vana sokk
närib kapsaid maiasmökk.
Sokukesel habe pikk,
teine sarv on kõverik,
keha paks ja ümarik,
saba aga väike.
Vana sokk on maiasmökk.

2. Soku kinni püüame,
köie caela köidame.
Sokukesel habe pikk,
teine sarv on kõverik,
keha paks ja ümarik,
saba aga väike.
Vana sokk on maiasmökk.

3. Ei siis kapsaid süüa saa, heinu peab närima.
Sokukesel habe pikk, teine sarv on kõverik, keha paks ja ümarik, saba aga väike.
Vana sokk on maiasmokk.
4. Vanal sokul paha meel, tahaks kapsaid süüa vee.
Sokukesel habe pikk, teine sarv on kõverik, keha paks ja ümarik, saba aga väike.
Vana sokk on maiasmokk.

Lähme ja käime, käime

Kiiresti

Vene rahvalaul

mf

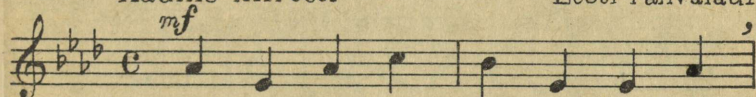
1. Läh-me ja käi-me, käi-me, läh-me ja
käi-me, käi-me möö-da or-gu, o - ru-kest ja
möö - da lai - a laa - ne - kest.

1. Lähme ja käime, käime, lähme ja käime, käime mööda orgu, orukest ja mööda laia laanekest.
2. Korjame marjakesi, nopime marjakesi, viinapuulta marjakesi, puulta viinamarjakest.
3. Eks need meile marjakesed, meile viinamarjakesed, lillekesi noppisime, punusime pärjakest.

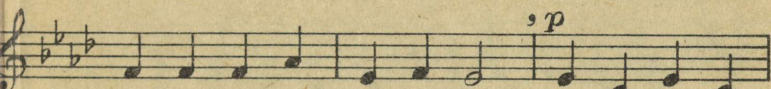
Oh sa ilus tammekene

Kaunis kiiresti

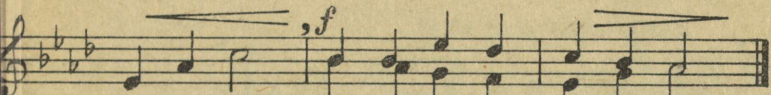
Eesti rahvalaul

1. Oh sa i - lus tam - me - ke - ne,

kas-vad ük-si o - ru sees. Oi jah, oi jah,

oi ja, ja kas-vad ük-si o - ru sees.

Oh sa ilus tammekene,
kasvad üksi oru sees.
Oi jah, oi jah, oi ja, ja
kasvad üksi oru sees.

3. Oma uhked oksad laotad
taeva alla laiali.
Oi jah, oi jah, oi ja, ja
taeva alla laiali.

Ei sa paindu ega murdu
kangemägi maru ees.
Oi jah, oi jah, oi ja, ja
kangemägi maru ees.

4. Sinu ladval linnud laulvad
pesakesi punudes.
Oi jah, oi jah, oi ja, ja
pesakesi punudes.

5. Sinu okstel orav hüppab
rõõmsal meelel mängides.
Oi jah, oi jah, oi ja, ja
rõõmsal meelel mängides.

Üles

Elavalt

Eesti rahvalaul

1. Ü-les, ü-les, hel-lad ven-nad, ü - les, ü - les,

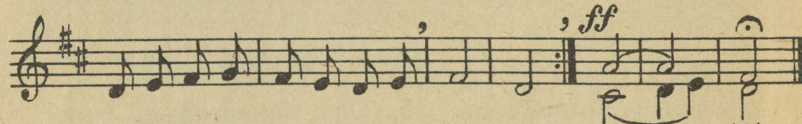

sõi-da-me nüüd Sõo-ru-mäe-le, ü - - les!

Üksik (kordamisel kõik)

Seal me söö-me sõs-te-ri-da, ü - les, ü - les,

paugu-ta-me päh-ke-li-da, ü - les! Ü - - - les!

1. Üles, üles, hellad vennad,
üles, üles,
sõidame nüüd Sõõrumäele,
üles!
Seal me sööme sõsterida,
üles, üles,
paugutame pähkelida,
üles! | 2. Seal me rõõmu rõkatame,
üles, üles,
laulu lahket laksutame,
üles!
Seal me meeled mesitsemas,
üles, üles,
südamed seal süttinemas,
üles!
Üles! |
|---|--|

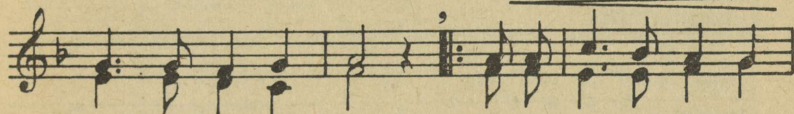
Kuldselt kolletavad põllud

Meeleolukalt

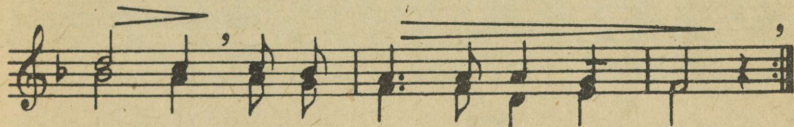
L. Virkhaus

1. Kuld-selt kol - le - ta - vad põl - lud, aed on

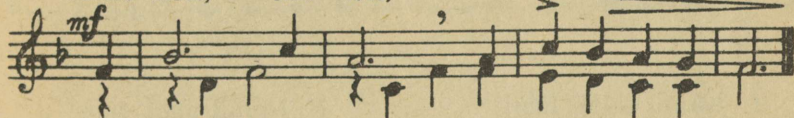
maitsvaid õu - nu täis; ju - ba a - land sü - gis -

võ - lud, kui - gi aeg see kau - ge näis.

2. salmi lõpp

2. Kill - kõll, kill - kõll,

2. Kill - kõll, kill - kõll, kill - kõll, kill - kõll, kill - kõll.

Kuldselt kolletavad põllud,
aed on maitsvaid õunu täis;
juba aland sügisevõlud,
kuigi aeg see kauge näis.
Vahel nukralt vihma sajab,
vahel päike paistab hell,
viimseid linnulaule kajab,
lapsi kutsub kooli kell:
kill-kõll, kill-kõll,
kill-kõll, kill-kõll, kill-kõll!

Minu hani

J. Oro

Naljatades *mf* Ungari rahvaviis *f*

1. Mi-nu val-ge ha-ni tä-na pleh-ku pa-ni.

Plaksutamine

Kopu-
tamine $\frac{2}{4}$

Hih-hih-hii, hoh-hoh-hoo, tä-na pleh-ku pa-ni.

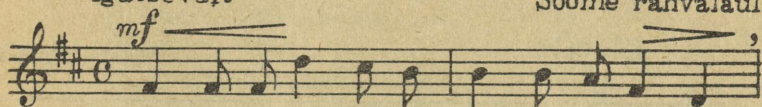
Detailed description: The image shows a musical score for the song 'Minu hani'. It consists of three systems of music. The first system is a vocal line in treble clef, 2/4 time, with lyrics '1. Mi-nu val-ge ha-ni tä-na pleh-ku pa-ni.' The dynamics are marked *mf* and *f*. The second system is a piano accompaniment for 'Plaksutamine' (clapping) in 2/4 time, with notes corresponding to the vocal line. The third system is a vocal line with lyrics 'Hih-hih-hii, hoh-hoh-hoo, tä-na pleh-ku pa-ni.' and includes accents (>) over the first two notes of each phrase. Below it is another piano accompaniment for 'Kopu-tamine' (clapping) in 2/4 time.

1. Minu valge hani
täna plehku pani.
Hih-hih-hii, hoh-hoh-hoo,
täna plehku pani.
2. Hani sulpsas vette,
ma ei saanud kätte.
Hih-hih-hii, hoh-hoh-hoo,
ma ei saanud kätte.
3. Minul paha tuju.
Hani, tule koju.
Oi-oi-oi, ui-ui-ui,
hani, tule koju.
4. Muidu tuleb kotkas,
oled tema nokas.
Oi-oi-oi, ui-ui-ui,
oled tema nokas.
5. Hani tuli koju,
minul rõõmus tuju.
Hih-hih-hii, hoh-hoh-hoo,
minul rõõmus tuju.

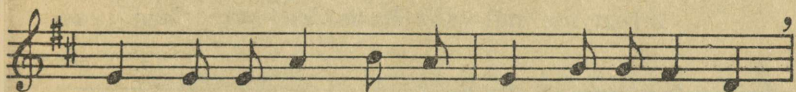
Kojutulek

Igatsevalt

Soome rahvalaul

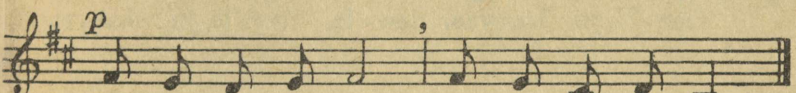
1. Sealt ju, mu kul-la-ke, pais-tab me ma-ja!

Kuu-led, kuis kut-sub sealt met-sa-de ka-ja!

Oi, mi-nu ko-du-ke, oi, mi-nu ko-du-ke,

ko-du jäl-le ma, ko-du jäl-le ma!

1. Sealt ju, mu kullake, paistab me maja!
Kuuled, kuis kutsub sealt metsade kaja!
Oi, minu koduke, oi, minu koduke,
kodu jälle ma, kodu jälle ma!

2. Imelik igatsus asus mu rinda,
kaugelt kui silmasin tuttavat pinda!
Oi, minu koduke, oi, minu koduke,
kodu jälle ma, kodu jälle ma!

3. Kalda all koppel ja õue all oja
äratab meelde mull' kaunima aja!
Oi, minu koduke, oi, minu koduke,
kodu jälle ma, kodu jälle ma!

Nurme nõlval kasekene kasvas

Elavalt

Vene rahvalaul

The musical score is written on three staves in a single system. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The tempo/mood is marked 'Elavalt' and the dynamic is 'mf'. The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes. The second and third staves continue the melody and lyrics. The lyrics are: '1. Nur-me nõl-val ka-se-ke-ne kas-vas, nurme nõl-val kä-ha-ra-ke kas-vas. Lee-lo, lee-lo, ju kas-vas, lee-lo, lee-lo, ju kas-vas.'

1. Nur-me nõl-val ka-se-ke-ne kas-vas,
nurme nõl-val kä-ha-ra-ke kas-vas. Lee-lo,
lee-lo, ju kas-vas, lee-lo, lee-lo, ju kas-vas.

1. Nurme nõlval kasekene kasvas,
nurme nõlval käharake kasvas.
Leelo, leelo, ju kasvas,
leelo, leelo, ju kasvas.
2. Pole meil, kes kaselt oksa murraks,
kasekeselt oksakese murraks.
Leelo, leelo, kes murraks,
leelo, leelo, kes murraks.
3. Lähen õige jalutama korraks,
kasekeselt oksakese murrann.
Leelo, leelo, ma murrann,
leelo, leelo, ma murrann.

4. Lõikan kaselt kepikest kolm silet,
teen siis nendest siledat kolm vilet.
Leelo, leelo, kolm vilet,
leelo, leelo, kolm vilet.
5. Neljandamast balalaika,
neljandamast balalaika.
Leelo, leelo, balalaika,
leelo, leelo, balalaika.
6. Balalaikal rõõmsalt lugu mängin,
balalaikal rõõmsalt lugu mängin.
Leelo, leelo, ma mängin,
leelo, leelo, ma mängin.

Nüüd lahjud, linnuke,
ja lähed kaugele...

17
18

Lahkuvale linnule

J. Riomar

Südamlikult

J. Kappel

1. Nüüd lah-kud, lin-nu-ke, ja lä-hed kau-ge-le

sa ä - ra siit, — sa ä - ra siit!

Mu aed jääb lei-na-ma, ei e-nam kuul-da saa

su lau-lu - - viit, su lau-lu - viit!

1. Nüüd lahkud, linnuke,
ja lähed kaugele
sa ära siit, sa ära siit!
Mu aed jääb leinama,
ei enam kuulda saa
su lauluviit, su lauluviit!

2. Küll üle maa ja vee
viib sind su kauge tee
siit lõunasse, siit lõunasse!
Ehk ees sul võidelda
on mitme hädaga,
mu linnuke, mu linnuke!

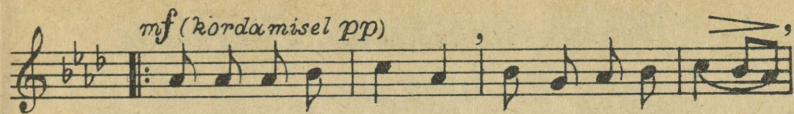
3. Head teed sull' soovime,
mu väike linnuke,
nüüd lahkud sa, nüüd lahkud sa.
Kui tuleb kevade,
siis tõtta tagasi,
sind ootan ma, sind ootan ma!

Nurme seisab nukker

R. Kamsen

Nukralt Soome viis

1. Nurme seisab nuk-ker, närtsi-nud on miit, —
lin-nu-ke-ne kae-bel põ-ge-ne-mas siit.

Tu-hi - se - des tõt - tab ü - le väl - ja tuul, —

kol - le - ta - nud le - hed pu - de - ne - mas puul.

1. Nurme seisab nukker,
närtsinud on niit,
linnukene kaebel
põgenemas siit.
Tuhisedes tõttab
üle välja tuul,
kolletanud lehed
pudenemas puul.
Tuhisedes tõttab
üle välja tuul,
kolletanud lehed
pudenemas puul.
2. Halelisel helgil
paistab päikene,
surma sülle heidab
loodus unele.
Tuhisedes tõttab
üle välja tuul,
kolletanud lehed
pudenemas puul.
Tuhisedes tõttab
üle välja tuul,
kolletanud lehed
pudenemas puul.

Miks sa nutad, lillekene

L. Koidula

Tundmusega

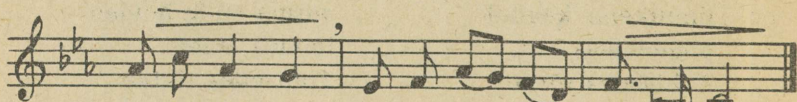
Rahvalik laul

1. Miks sa nu - tad, lil - le - ke - ne,

nu-pud täis sul pi-sa-raid? Kas sa ras - ket

hinge - va - lu, hel-la-ke, ka tun-da said?

1. Miks sa nutad, lillekene,
nupud täis sul pisaraid?
Kas sa rasket hingevalu,
hellake, ka tunda said?
2. Tõsta pead, mu õiekene,
koit on saanud isandaks,
oma hiilg'vad kiired saadab,
et nad nuttu kuivataks.
3. Kui ta lõunavalgust puistab
üle õitsva isamaa,
oh, kuis tahame tall' tänu,
õis, siis vastu õhata!

Päike ja orvulapsed

Parajalt

Läti rahvaviis

1. Päi-ke is - tub hil - ja õh - tul

kuldse paa-di par-da-le. Va - ra-hom-mi -

kul ta tõu-seb paadist tae-va võl-vi - le.

1. Päike istub hilja õhtul
kuldse paadi pardale.
Varahommikul ta tõuseb
paadist taevavõlvile.
2. Tõuse, päike, homme vara,
orvulapsi rõõmusta!
Orvulapsed nutvad kurvalt
käies öösel pimedas.
3. Päike tõustes korjas kokku
kastetilgad kullased.
Ei need olnud kastetilgad —
olid orvupisarad.

Laske sisse mardisandid

Lõbusalt

Eesti rahvalaul

1. Las-ke sis-se mar-di-san-did, mar-ti, mar-ti,

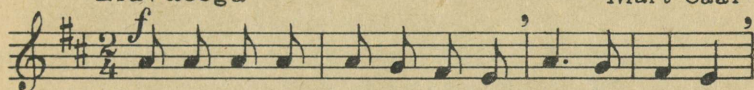
mar-di küü-ned kül-me-ta - vad, mar-ti! —

1. Laske sisse mardisandid, marti, marti,
mardi küüned külmetavad, marti!
2. Mardi varbad valutavad, marti, marti
sõrmeotsad sõitelevad, marti!
3. Mardid tulnud kauge'elta, marti, marti,
kaugelt raatmaa radadelta, marti!
4. Pilliroogu pistis silma, marti, marti,
kasteheina lõikas kaela, marti!
5. Peretütar peenikene, marti, marti,
talutütar tallekene, marti!
6. Kutsu mardid kamberie, marti, marti,
lase mardid lämme'elle, marti!
7. Lõika lihalipsukeksi, marti, marti,
raiu rasvaraasukeksi, marti!
8. Kosjad tulgu, kosjad mingu, marti, marti,
sada saani lävel seisku, marti!

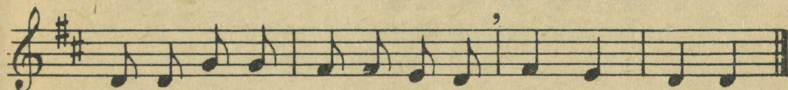
Märdi omma siia jõudnu

Elavusega

Mart Saar

1. Mär-di om-ma sii-a jõud-nu, mär-ti, san-ti,

las-ke sis-se mär-di-kõ-sõ, mär-ti, san-ti.

1. Märdi omma siia jõudnu, märti, santi,
laske sisse märdikõsõ, märti, santi.
2. Märdi küüdse külmetäse, märti, santi,
märdi varba valutasõ, märti, santi.
3. Märt om tullu läbi laane, märti, santi,
läbi laane, üle nurme, märti, santi.
4. Tule üles, pereesä, märti, santi,
tule üles, pereemä, märti, santi.
5. Võtke pirdu parsi'ilta, märti, santi,
puhk'ge tulda tuhkahavvast, märti, santi.
6. Kui ei pirdu parsi'illa, märti, santi,
võtke ruugi räasta'asta, märti, santi.
7. Kui ei tulda tuhkahavvan, märti, santi,
tooge tulda teiselt talult, märti, santi.
8. Pereesä, pereemä, märti, santi,
laske sisse märdikõsõ, märti, santi.

Kuku sa, kagu

„Kalevipojast“

Nobedalt

Rahvalik viis

1. Ku - ku sa, kä - gu, kul - da - lin - du,

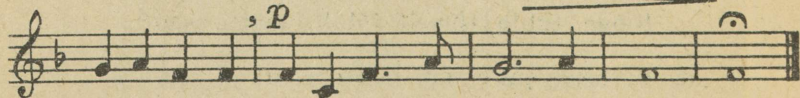
hää - lit - se - le, hõ - be - nok - ka, ku - ku mei - le

kuu - lu - tu - si, hää - lit - se - le il - mu - tu - si,

vee - re - te - le lau - lu - va - ra, ket - ra kuu - lu -

tu - se lõn - ga, ku - ju kau - nist a - ja - kan - gast!

1. Kuku sa, kägu, kuldalindu,
häälitsele, hõbenokka,
kuku meile kuulutusi,
häälitsele ilmutusi,
veeretele laul vara,
ketra kuulutuse lõnga,
kuju kaunist ajakangast!

2. Kui sa ei kuku, kukun ise,
pajatelen, pardikene,
lasen luige laulusida,
seitsmekordseid sõnumeida
vanast ajast veeremaie,
kuldsest ajast kuuldumaie,
iluajast heljumaie!

3. Üks aga sõnum hülge suusta,
teine lainte tütterilta,
kolmas ranna kaljudelta,
neljas näkineidudelta,
viies veteemandalta,
kuues kuude kudujalta,
seitsmes saare taadilt, eidelt.

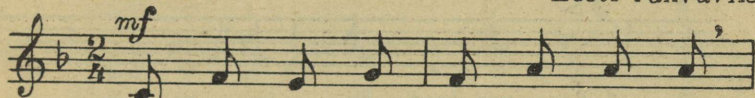

Lumetaat on juba õues...

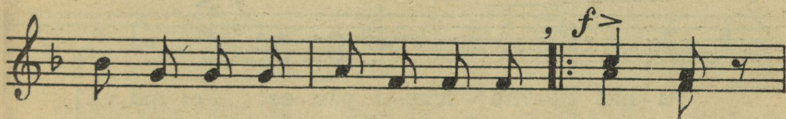
Kui on kätte jõudnud tali

Lõbusalt

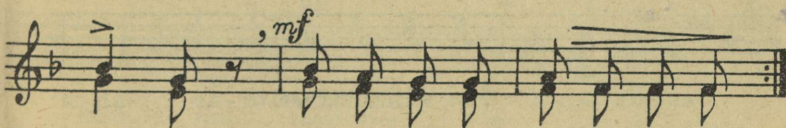
Eesti rahvaviis

1. Kui on kät - te jõud - nud ta - li,

kül - ma - taat on väl - jas va - li, hoi jah,

hoi jah, kül - ma - taat on väl - jas va - li.

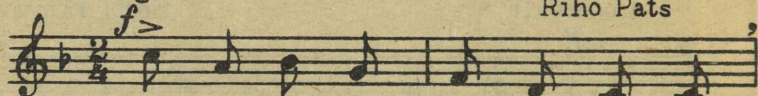
1. Kui on kätte jõudnud tali, külmataat on väljas vali, hoi jah, hoi jah, külmataat on väljas vali.
2. Rõivad selga, toast välja, seal saab talvel palju nalja, hoi jah, hoi jah, seal saab talvel palju nalja.
3. Kelguga mäest alla sõita, lumesõjas teisi võita, hoi jah, hoi jah, lumesõjas teisi võita.
4. Taha lumemeest ja -palli, ehitada kõrget valli, hoi jah, hoi jah, ehitada kõrget valli.

Lumesõda

E. Enno

Hoogsalt

Eesti rahvaviisi ainetel
Riho Päts

1. Lu - me - taat on ju - ba õu - es,

tu - hat lu - me - kuu - li põu - es! Poi - sid, väl - jas

sõ - da lah - ti! Kes võib nüüd veel to - as vah - ti!

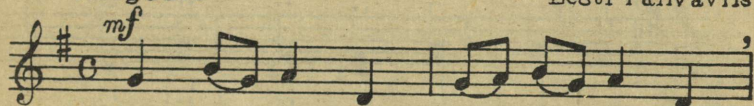
2. Või - - du - päe - - - vad!

1. Lumetaat on juba õues,
tuhat lumekuuli põues!
Poisid, väljas sõda lahti!
Kes võib nüüd veel toas vahti!
2. Kahuritel hääl on valju,
meie meestel kuule palju!
Juba taganevad, läevad!
Meie meestel võidupäevad!
Võidupäevad!

Laulu mõju

Hoogsalt

Eesti rahvaviis

1. Kui ma hak-kan lau-le - mai - e,

jääb siis kü - la kuu-la - ma, jääb siis kü - la

kuu-la - ma, jääb siis kü - la kuu-la - ma!

Ex bibl. Univ. Tart.

1. Kui ma hakkab laulemaie,
jäab siis küla kuulama,
jäab siis küla kuulama!
2. Küla kuuleb, alev ärkab,
tahaks hääli omada,
tahaks hääli omada!
3. Ma kui laulan üle küla,
üle halli alevi,
üle halli alevi!
4. Kõnelen, et kõmab taevas,
paepind lööb põrama,
paepind lööb põrama!

Pidulaul

Ülemeelikult naljatades

Eesti rahvaviis

1. Pidu hak - kab, pidu hak - kab, hoi,

pe - re - ei - de - ke - ne, pidu hak - kab, pidu

hak - kab, hoi. pe - re - taa - di - ke - ne.

ff > 4. salmi lõpp

4. Hõis - - sas - sa, hõis - sa, hõis - sa!

1. Pidu hakkab, pidu hakkab,
hoi, pereidekene,
pidu hakkab, pidu hakkab,
hoi, peretaadikene.

2. Pane pulmapill hüüdma,
hoi, pereidekene,
pane pulmapill hüüdma,
hoi, peretaadikene.

3. Oh lusti, oh rõõmu,
hoi, pereidekene,
oh lusti, oh rõõmu,
hoi, peretaadikene.

4. Hoi pudivadi, hoi tudivadi
hoi, pereidekene,
hoi pudivadi, hoi tudivadi,
hoi, peretaadikene.
Hõissassa, hõissa, hõissa!

Labajalavalss

Veeredes

Eesti tantsuviisi järgi
Riho Päts

f

1-2. Vat-lup-sa-di, luu-san-ga-di, kõt-köp-sa-di,

Käe-
löök: sõrmeotsaga

päka-3
ga 4

Kanna-
löök

kuld-kin-ga-di, siid-sii-ra-di, lä-bi vii-ra-di,

mf (kordamisel *p*)

nak-nae-la-di, pak-pae-la-di! Puu-puu-sa-di,

pum-ma - de-ra, viu-vip - sa-di, vil - la - de-ra!

f > Vat-lup-sa-di, luu-san-ga-di, kõt - kõp - sa-di

kuld-kin-ga-di, 1. tip-tap-pa-di, häs-ti tih-ti,
2. tip-tap-pa-di, ta-had tant-si,

är - ge las - ke kä - si lah - ti!
 la - se la - ba - ja - la vals - si!

Pulmalust

Elavalt

Eesti rahvalaul

1. Oh se - da e - lu ja õn - ne,
 oh se - da lus - ti ja röö - mu,

3 sõrmeotstega

4 päkaga

Käe-
lööki:

oh se - da pi - du ja põl - ve,
 to - ru - pill kui kut - sub meid tants - ma.

Elavamalt

f

Tril-lal-la, tral-lal-la, pa-ne pul-ma jalg al-la,

võ-ta pill siis kät-te ja as-tu mei-e et-te.

1. Oh seda elu ja õnne,
oh seda pidu ja põlve,
oh seda lusti ja rõõmu,
torupill kui kutsub meid
Trillalla, trallalla, [tants'ma.
pane pulma jalg alla,
võta pill siis kätte
ja astu meie ette.
Trillalla, trallalla,
pane pulma jalg alla,
võta pill siis kätte
ja astu meie ette.
2. Ilus't pulmapilli ja laulu,
mängumõnu, nalja ja tralli,
seda lõbu, lusti ja rõõmu,
kaerajaani, tuljakutantsu!
Hiir hüppas, kass kargas,
vana karu lõi trummi,
kirp aknast välja ja
nahkpüksid jalga!
Hiir hüppas, kass kargas,
vana karu lõi trummi,
kirp aknast välja ja
nahkpüksid jalga!

*Üle lume lagedale
viib meid rõõmus talvetee...*

Tiliseb, tiliseb aisakell

J. Oro

Röömsalt

L. Virkhaus

1. Ti - li - seb, ti - li - seb ai - sa - kell,

lu - mi hell, lu - mi hell, ti - li - seb, ti - li - seb

ai - sa - kell, kiir - gab mets ja hiil - gab maa.

Möö - du - vad saa - nid, reed pi - ki teed, tal - vist teed,

ü - le soo ja karja - maa, ü - le hei - na - maa.

1. Tiliseb, tiliseb aisakell,
lumi hell, lumi hell,
tiliseb, tiliseb aisakell,
kiirgab mets ja hiilgab maa.
Mööduvad saanid, reed .
piki teed, talvist teed,
üle soo ja karjamaa,
üle heinamaa.
Tiliseb, tiliseb aisakell, jne.
2. Tiliseb, tiliseb aisakell,
lumi hell, lumi hell,
tiliseb, tiliseb aisakell,
kiirgab mets ja hiilgab maa.
Helgivad tuled eel
talveteel, külateel.
Rõõmsad pühad igal pool
üle kogu maa.
Tiliseb, tiliseb aisakell, jne.

Üle lume lagedale...

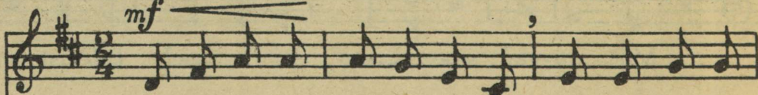
J. Oro

Eesti rahvaviisi mot.

Riho Päts

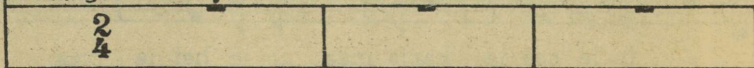
Rõõmsalt

mf

1. Ü - le lu - me la - ge - da - le viib meid rõõ - mus
Teeviib o - rust mä - ge - de - le ü - le kül - me -

Triangel või kuljused

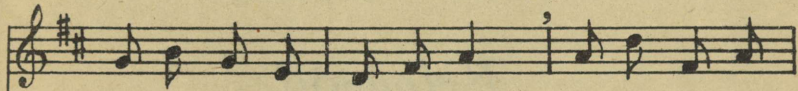
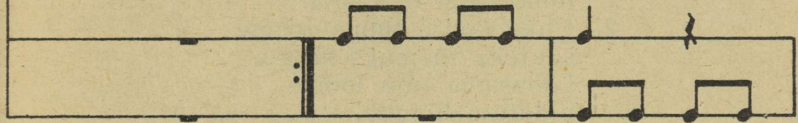
Plaksutamine

Elavamalt

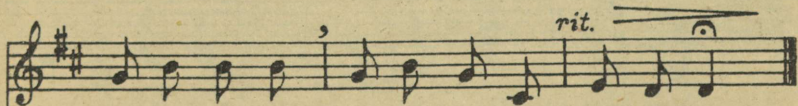
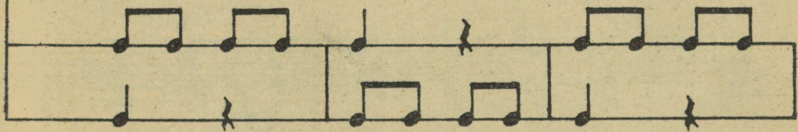

tal-ve-tee.
ta-nud vee.

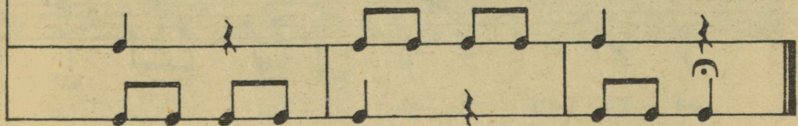
Ol-gem röömsad, vel-led hel-lad,

la-ja-ta-gu lau-lu-keel! He-li-se-gu

ai-sa-kel-lad lu-me-rik-kal tal-ve-teel!

1. Ule lume lagedale
viib meid rõõmus talvetee.
Tee viib orust mägedele
üle külmetanud vee.
Olgem rõõmsad, velled hellad,
lajatagu laulu keel!
Helisegu aisakellad
lumerikkal talveteel!
2. Uhke kuuse tuppa toome
suureks rõõmuks lastele.
Lõbusama tuju loome,
pidutuju kõigile.
Särab kuusk ja särab tuba,
lapsed rõõmsad kuuse ees!
Kuulge, kuulge, tuleb juba
laste sõber — näärimees!

Kelgusõit

R. Kamsen

Hoogsalt

A. Kapp

1. Küll on ke - na kel - gu - ga

han-gest al - la las - - ta! Lai-al lu - hal

sä - ra - vad jää ja lu - mi vas - - ta!

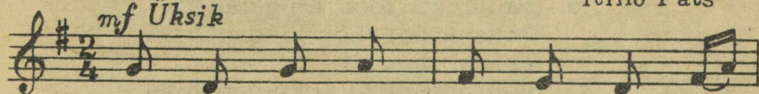
1. Küll on kena kelguga
hangest alla lasta!
Laiäl luhal säravad
jää ja lumi vastu!
2. Lumehelbed helgivad,
puudel ehted uued,
kadakatel karjamaal
seljas lumekuued!
3. Küll on kena kelguga
hangest alla lasta!
Laiäl luhal säravad
jää ja lumi vastu!

Lööme lugu...

Hoogsalt

Rahvalaulu ainetel
Riho Päts

mf Üksik

1. Löö - me lu - gu lus - ti - pil - li,

f Kõik

tei - ne lu - gu röö - mu - pil - li. Tai - rai,

tai - rai! Tei - ne lu - gu röö - mu - pil - li.

1. Lööme lugu lustipilli,
teine lugu rõõmupilli.
Tai-rai, tai-rai!
Teine lugu rõõmupilli.
2. Lähme, tamme, tantsimaie,
lähme, nõmme, nõrkumaie.
Tai-rai, tai-rai!
Lähme, nõmme, nõrkumaie.
3. Mina tantsin kui see tamme,
mina nõrgun kui see nõmme.
Tai-rai, tai-rai!
Mina nõrgun kui see nõmme.
4. Katki tantsin taadi kingad,
pihuks-puruks peiu kingad.
Tai-rai, tai-rai!
Pihuks-puruks peiu kingad.
5. Isa toob mull' uued kingad,
veli valib vaskirauad.
Tai-rai, tai-rai!
Veli valib vaskirauad.
6. Tallinnast toob kingatallad,
Põltsamaalt toob kingapõhjad.
Tai-rai, tai-rai!
Põltsamaalt toob kingapõhjad.
7. Kuramaalt toob kingakontsad,
Riiast toob ta kingarihmad.
Tai-rai, tai-rai!
Riiast toob ta kingarihmad.
8. Kingatallad taalerised,
kingakontsad kullalised.
Tai-rai, tai-rai!
Kingakontsad kullalised.
9. Kingarihmad keerulised,
kingapõhjad põlisedki.
Tai-rai, tai-rai!
Kingapõhjad põlisedki.

Poiste-tants

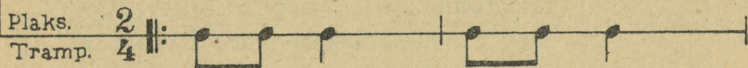
J. Oro

Eesti tantsuviis
Riho Päts

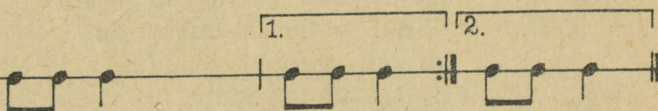
Uljalt

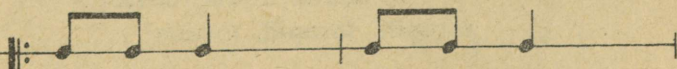
1. Las - kem, poi - sid, ja - lad käi - a,
Püüdkem sel - jad sir - geks lüü - a,

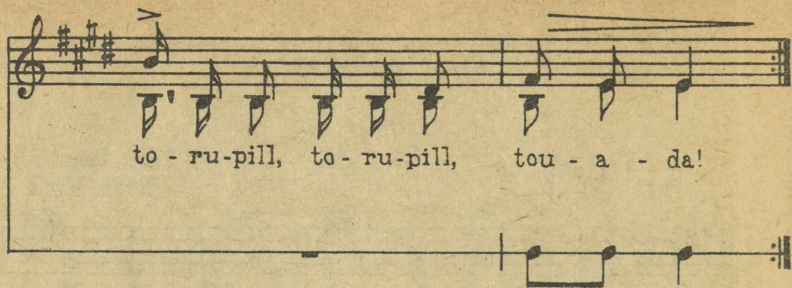

see on vi - ru - las - te va - na tants!
see on meie poiste vah - va tants!

1-3. Ui - dui, ui - dui, ui - dui, ui - dui.

1. Laskem, poisid, jalad käia,
see on virulaste vana tants!
Püüdkem seljad sirgeks lüüa,
see on meie poiste vahva tants.
Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill, touada!
Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill, touada!
2. Käivad hoogsalt meie jalad,
nii on virulaste vana viis,
värisevad laed ja talad —
see on meie poiste tantsuviis.
Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill, touada!
Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill, touada!
3. Hüppa, keerle hommikuni,
see on virulaste vana tants!
Peame pidu koidikuni —
see on meie poiste vahva tants!
Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill, touada!
Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill, touada!

Marupolka

Eesti tantsuviisi järgi

Riho Päts

Tuliselt

Hoogsalt

Tai,rai - rai! Tai,rai - rai! 1. Ei mi-na hoo-li
2. Hei, li - sa jõu-du,

tu-lest, veest, ei tor-mi-möl-lust, pi-kast teest,
pil-li-meest, et o-leks tant-sul hoo-gu sees

kui a-ga kos-tab pil-li-viis, ma ko-he töt-tan
la-ge-dalt ü-le len-na-ta ja to-ast lä-bi

tants'ma siis. Len-dab jalg kui tor-mi-hoo-gu,
tui-sa-ta.

tolm see tuis-kab tu-hi-nal, lan-geb leh-ti

na - gu loo-gu, põ - rub põ - rand jal-ge all.

Lõpetamiseks
Rõhuga

Jal-ge all! Jal-ge all! Jal-ge all! Hoi!*)

Koputus

Jalalööök

1. Tai, rai-rai! Tai, rai-rai!
 Ei mina hooli tulest, veest,
 ei tormimõllust, pikast teest,
 kui aga kostab pilliviis,
 ma kohe tõttan tants'ma siis.
 Lendab jalg kui tormihoogu,
 tolm see tuiskab tuhinal,
 langeb lehti nagu loogu,
 põrub põrand jalge all.

*) Hüüe

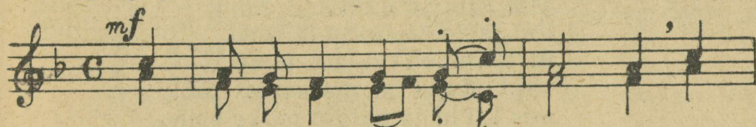
2. Tai, rai-rai! Tai, rai-rai!
 Hei, lisa jõudu, pillimees,
 et oleks tantsul hoogu sees
 lagedalt üle lennata
 ja toast läbi tuisata.
 Lendab jalg kui tormihoogu,
 tolm see tuiskab tuhinal,
 langeb lehti nagu loogu,
 põrub põrand jalge all.
 Jalge all! Jalge all! Jalge all! Hoi!

Maa kutsub

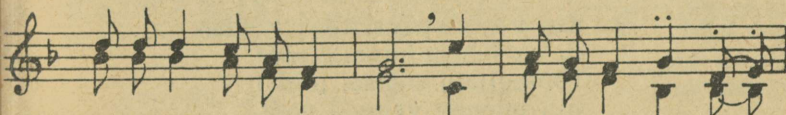
Kindlalt

Mart Raud

G. Ernesaks

Maa kutsub meid, and-ma-ta ra - hu, tuhk,

tu-kid ja sil-la-ta veed. Siin rai-u ja kae-va ja

ta - - hu, too ta-lad ja ta-san-da teed. Ei

va-re-meil va-ja-ta lei - - na, vaid

jõu - du ja ar - mastust tööks, mis ki - vid ja palgid tooks

sei - na, laed ka - taks ja ka - tu - sed lööks.

1. Maa kutsub meid, andmata rahu,
tuhk, tukid ja sillata veed.
Siin raiu ja kaeva ja tahu,
too talad ja tasanda teed.
Ei varemeil vajata leina,
vaid jõudu ja armastust tööks,
mis kivid ja palgid tooks seinä,
laed kataks ja katused lööks.
2. Kui kevadepäev alles koidab,
su kutsub ju künnile sööt.
Töötégijaid sügisel toidab
siin laienev vagude vööt.
Ei nüüd oma tööst meie väsi,
vaid näeme täit vilja ja öit.
Töö liidab me mõtteid ja käsi
niisama kui võitlus ja võit.
3. Maa kutsub meid, andmata rahu,
tuhk, tukid ja sillata veed.
Siin raiu ja kaeva ja tahu,
too talad ja tasanda teed.
Ei varemeil vajata leina,
vaid jõudu ja armastust tööks,
mis kivid ja palgid tooks seinä,
laed kataks ja katused lööks.

Me sünnimaa

Hilda Kivi

Hooga

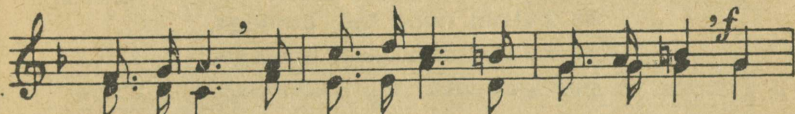
G. Ernesaks

1. Me põh-ja - mai - ne ko - du - maa, su

me-re-ko - hin, pae-ne rand on mei-le ar - mas

ot - sa - ta, on mei-le ar - mas ot - sa - ta. Mu-

sü - da va - ba - du - se pant on si - nu and, su

mul - last ta, on si - nu and, su

mul - last ta, me sün - ni - maa, me sün - ni - maa.

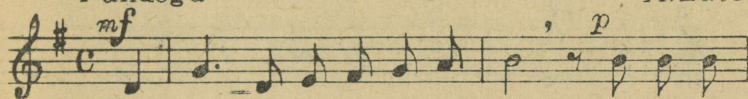
1. Me põhjamaine kodumaa,
su merekohin, paene rand
on meile armas otsata,
on meile armas otsata.
Mu süda, vabaduse pant
on sinu and, su mullast ta,
on sinu and, su mullast ta,
me sünnimaa, me sünnimaa.
2. Me higist viljakas su paas.
Ja pisarad on kastnud sind
töös lokkavas, me põld ja aas,
töös lokkavas, me põld ja aas.
Niikaua kuni tuksub rind
sa kutsud mind töö, hoolega,
sa kutsud mind töö, hoolega,
mu kodumaa, mu kodumaa.
3. Meil' jäävad sinu maad ja veed.
Sind kaitseb Liidu vennaarm,
Ei vabaduse tule leed,
ei vabaduse tule leed,
meis kustu vabaduse tule leed
ega rauge tarm.
Me võitlus karm, me võitlus karm,
me Eestimaa, me Eestimaa!

Kus Põhjalahe kohiseb

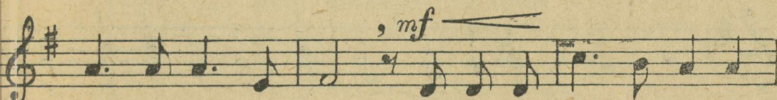
M. Lipp

Tundega

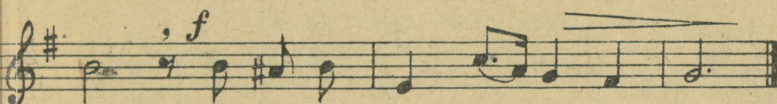
A.Läte

1. Kus Põh-ja - la - he ko - hi - seb, ta kal-dal

i - lu i - da - neb, seal on mu ar - mas ko-du -

maa, mis kal-lim mul - le kul-las - ta.

1. Kus Põhjalahe kohiseb,
ta kaldal ilu idaneb,
seal on mu armas kodumaa,
mis kallim mulle kullasta.
2. Seal org on armas orases
ja lehtpuu lehkvais lehtedes;
seal olin ma kui laululind,
kui rõõmul tuksus minu rind.
3. Ja peaksin ma kunagi
veel sinna jõudma tagasi,
siis laulaksin ma rõõmuga:
„Oh kallis, kaunis Põhjala!“

2. Kui saabunud kevadkuu,
on õilmetes iga puu,
ja meile vaid haljendab aas.
Meil uljusest särab silm,
me hõisetest kajab ilm —
kiitust sull' toome, me maa!
Meil uljusest särab silm,
me hõisetest kajab ilm —
kiitust sull' toome, me maa!
3. Meil päikene elu loob
ja Stalin meil' õnne toob,
sest temale kõlab me laul.
Ta kasvatab, juhhib meid,
meil tasandab eluteid,
õitsele viib ta me maa!
Ta kasvatab, juhhib meid,
meil tasandab eluteid,
õitsele viib ta me maa!
4. Ka lennukid taeva all
ja aurikud mere peal
on liikumas meie jaoks kõik.
Sest rõõmus on meie meel
ja hõisates laulab keel —
kiitust sull' toome, me maa!
Sest rõõmus on meie meel
ja hõisates laulab keel —
kiitust sull' toome, me maa!
5. Oo, loida sa, meie rõõm,
sest saabund on helge päev
ja pilved kõik hajunud nüüd.
Sest kõla sa, meie viis,
et vastu meil kajaks hiis —
kiitust sull' toome, me maa!
Sest kõla sa, meie viis,
et vastu meil kajaks hiis —
kiitust sull' toome, me maa!

Vabastatud Eestile

J. Kärner

Laialt

H. Kõrvits

The musical score is written on four staves in G major (one sharp) and common time (C). The first staff begins with a forte (*f*) dynamic. The melody is simple and rhythmic, with lyrics underneath. The second and third staves provide harmonic accompaniment with chords and moving lines. The fourth staff concludes the piece with a decrescendo from *f* to *ff*, marked *allarg.* (ritardando).

Kan - des o - ma saa - tust ran - get,
mei - e ar - mas Ees - ti - maa, kas - va - ta - nud
o - led kan - get rah - vast põl - vest põl - ves - sa,
rah - vast põl - vest põl - ves - sa.

1. Kandes oma saatust ranget,
meie armas Eestimaa,
kasvatanud oled kanget
rahvast põlvest põlnessa,
rahvast põlvest põlnessa.

2. Sajandeid su rahvas nõudnud
sulle õigust ajaloolt,
kuni võidupäev on jõudnud
koidu tõustes ida poolt,
koidu tõustes ida poolt.

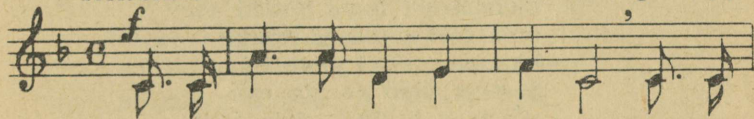
3. Oled püsind julge, uhke,
Eesti, kõigis tormides.
Nüüd sa õitsengule puhke
vabaduse valguses,
vabaduse valguses.

Oled seisnud tormikaartel

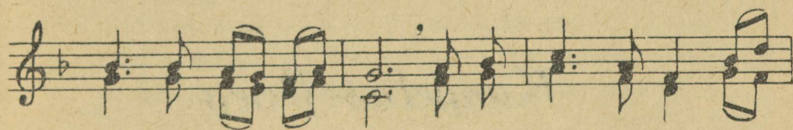
J. Kärner

Kindlalt

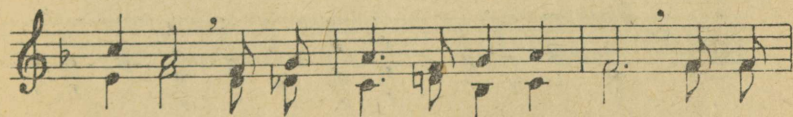
Eug. Kapp

1. O - led seis-nud tor-mi - kaar-tel muist-sest

a - jast murd-ma - ta Lää-ne - me - re rai-nal,

saar-tel, mei-e ar-mas Ees-ti - maa. Sind on

hoid-nud vi-sa, vap-per si-nu rah-va-töö ja tap-per.

1. Oled seisnud tormikaartel
muistsest ajast murdmata
Läänemere rannal, saartel,
meie armas Eestimaa.
Sind on hoidnud visa, vapper
sinu rahva töö ja tapper.
2. Sajandeid sa pole näinud
päikest oma lastega.
Siiski kord on täide läinud
sinu lootus, sünnimaa.
Nüüd sa vaba rahvast kannad,
meile loovat rõõmu annad.
3. Oma muistse mullajõuga
mehemeelt meis toidad sa,
oma relva, töö ja nõuga
kaitseme sind, kodumaa.
Seisma jääd sa igavesti
võimsas Liidus, vaba Eesti.

Kangelas-Poeg

Mart Raud

H. Kõrvits

Kindlalt

1. Kui võit-lu-se tõustes ja mõi-ka vast võt-tes sa

I - sa-maa vaen-la - si ras - kes-ti löid, ju

siis o - lid või-mas ses tun-des ja mõt - tes, mis

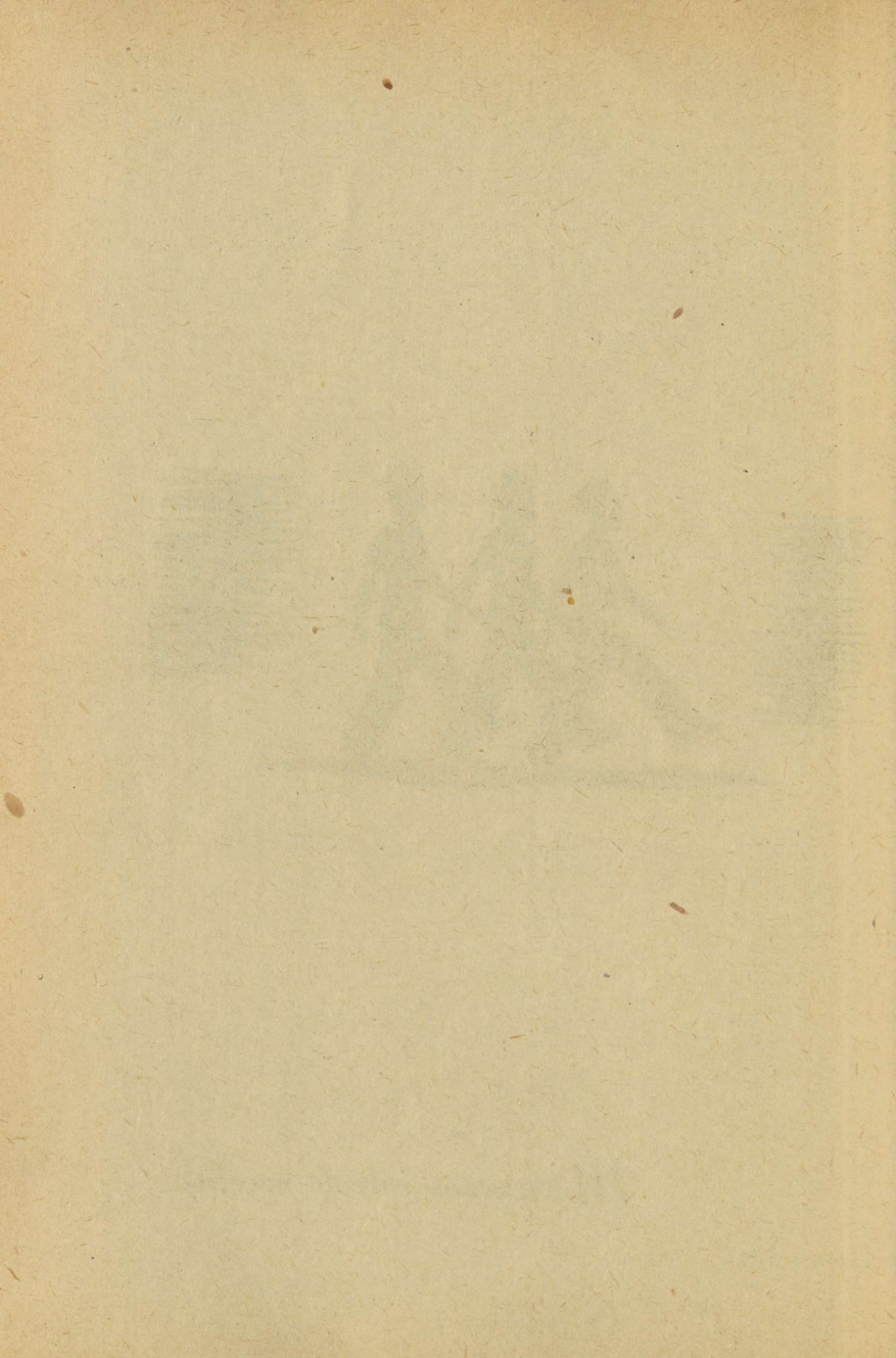

töö - rah-va hin - gest sa rin - de - le tõid.

1. Kui võitluse tõustes ja mõõka vast võttes
sa Isamaa vaenlasi raskesti löid,
ju siis olid võimas ses tundes ja mõttes,
mis töörahva hingest sa rindele tõid.
2. Me Kangelas-Poeg, meheikka kui jõudsid,
said veres ja tules veel karastust sa.
Kõik päevad su relvadelt imesid nõudsid,
sa päästsid me rahva, sa päästsid me maa.
3. Me armas ja oma sa vaimult ja verelt,
me kindlus ja uhkus sa, Punaarmee.
Veel maadele maadelt ja merele merelt
viib vabadust, vendlust su võitude tee.

Me tõuseme vahvate noortena...

Tantsulugu

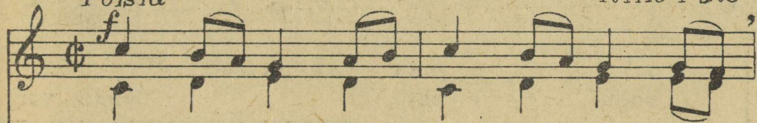
J. Oro

Mõnusa liikuvusega

Eesti rahvaviis

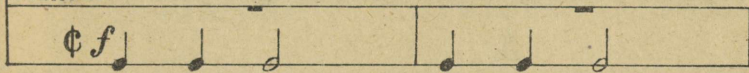
Pojsid

Riho Päts

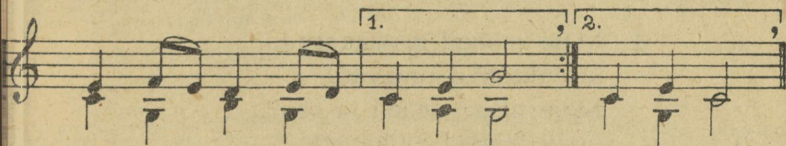

1. Mei - e me - hed met - sa - ka - rud,
Mei - e pä - ralt mäed ja o - rud,

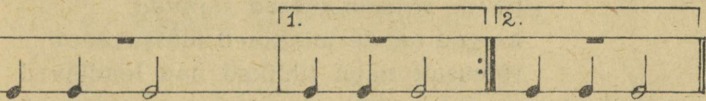
Plaksut.

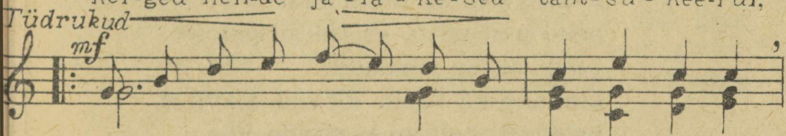
Tramp.

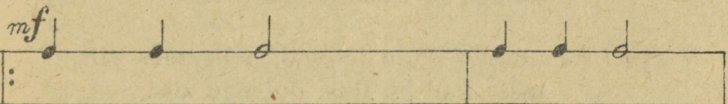
käl - ju - kot - kad tu - ge - vad.
lai - ad laa - ned mü - ha - vad.

Nei - ud na - gu lil - le - ke - sed met - sa - vee - rul.
ker - ged nen - de ja - la - ke - sed tant - su - kee - rul,

Nei - - - - ud met - sa - vee - rul,
ja - - - - lad tant - su - kee - rul,

nen-de si-ni-sil-ma-ke-sed sä-ra-vad,
rõõmsalt nagu lib-li-kad nad lend-le -vad.

sil - - - mad sä-ra-vad.
rõõm - - - salt lendle-vad.

1. Meie mehed metsakarud,
kaljukotkad tugevad.
Meie päralt mäed ja orud,
laiad laaned mühavad.
Neiud nagu lillekesed metsaveerul,
nende sinisilmakesed säravad,
kerged nende jalakesed tantsukeerul,
rõõmsalt nagu liblikad nad lendlevad.
2. Mehed nagu tammed võimsad,
ei nad paindu tormi ees,
pead neil püsti, seljad sirged,
julge vaade silmades.
Linnukesed laulu löövad aiavilus,
heledasti helisemas nende viis.
Neiukesed, meiegi laul on ilus,
kõlaga ja ilutsegu meie viis!

II ja III h.: Linnud laulu löövad, helisemas viis,
meie laul on ilus, ilutsegu siis.

Poiste laul

J. Oro

Kindlalt

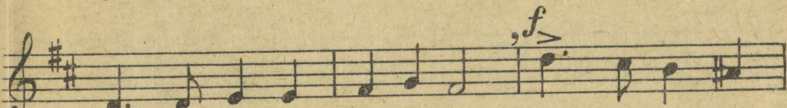
Riho Päts

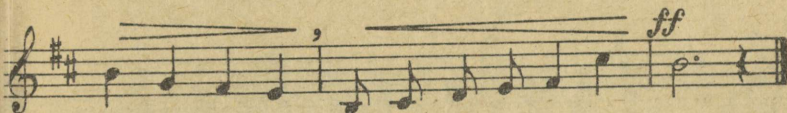
1. Ik - ka jul - ge pois-te meel, käi-me

ü - hes või-du - teel. Ta - kis-tu - sed ol-gu suured,

meid viib vap-rus või-du-le! Ta - kis-tu - sed

ol - gu suu-red, meid viib vap-rus või-du - le!

1. Ikka julge poiste meel,
käime ühes võiduteel.
Takistused olgu suured,
meid viib vaprus võidule!
Takistused olgu suured,
meid viib vaprus võidule!

2. Uhkelt paisub meie rind,
meis on ikka hoog ja ind.
Nõnda poisid vapral sammul
julgelt käivad oma teed!
Nõnda poisid vapral sammul
julgelt käivad oma teed!

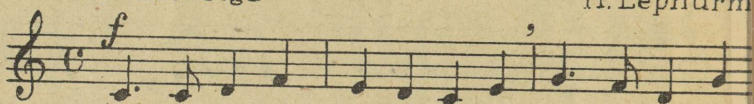
3. Võimsalt kõlab poiste hääl,
kajab vastu orus, mäel.
Meie laul ja uljas tuju
võidab kõikjal südameid,
meie laul ja uljas tuju
võidab kõikjal südameid!

Noorusjõud

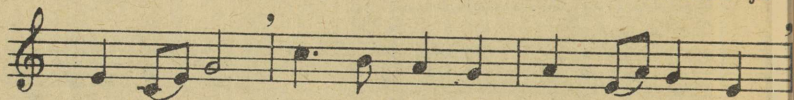
Paul Rummo

Vaimustusega

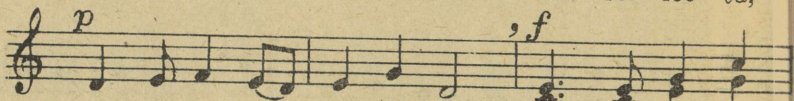
H. Lepnurm

1. Mei-e noo-rus-jõu-du oo-ta, sün-ni-maa ja

või-mas Liit. E-lu uus on mei-le loo-ta,

mei-e te-ha tu-le-vik. E-lu uus on

mei-le loo-ta, mei-e te-ha tu-le-vik.

1. Meie noorusjõudu oota,
sünnimaa ja võimas Liit.
Elu uus on meile loota,
meie teha tulevik.
Elu uus on meile loota,
meie teha tulevik.

2. Meie kätest kerkib tehas,
viljarikkaks muutub muld,
tervet vaimu terves kehas,
vaimustavat noorustuld,
tervet vaimu terves kehas,
vaimustavat noorustuld.

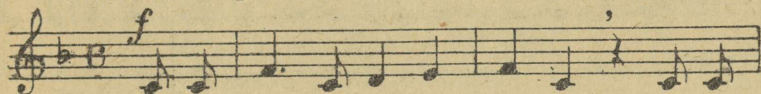
3. Saame murdumatuks tüveks,
kui on tormis koduõu.
Isamaa ja rahva hüveks
pühendame noorusjõu.
Isamaa ja rahva hüveks
pühendame noorusjõu.

Poiste marss

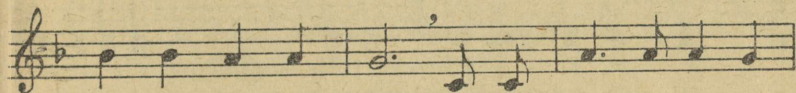
J. Oro

Marsi tempos

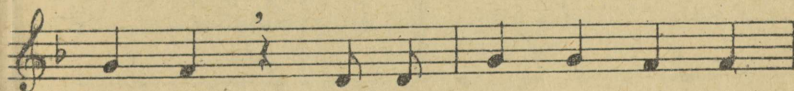
J. Jürme

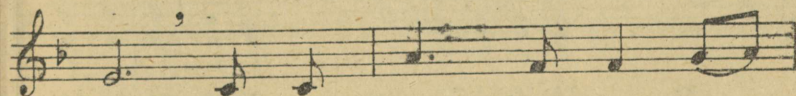
1. Mei-e, poi-sid, ri-vis pi-kas jul-gel

sam-mul mar-si - - me. Mei-e matk on rõõ-mu-

ri - kas, see viib e - lu - õn - ne -

le. Mei - e siht on val - gus -

ri - kas, see viib e - lu - õn - ne - le.

mf

Poi-sid, rut-tu, pik-ka rit-ta kõik, rit-ta, rit-ta,

V.trumm

Talla-löök

Kanna-löök

f

kõ-lab mei-e hõik! Ta-ta-raa, ra-ta-ta-ta-

>

raa, ra-ta-ta-ta raa, ra-ta, ra-ta-ta!

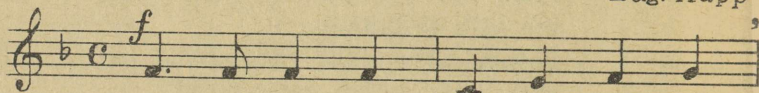
1. Meie, poisid, rivis pikas
julgel sammul marsime.
Meie matk on rõõmurikas,
see viib eluõnnele.
Meie siht on valgusrikas,
see viib eluõnnele.
Poisid, ruttu pikka ritta kõik,
ritta, ritta, kõlab meie hõik!
Ta-ta-raa, ra-ta-ta-ta-raa,
ra-ta-ta-ta-raa, rat-ta, rat-ta-ta.
Ta-ta-raa, ra-ta-ta-ta-raa,
ra-ta-ta-ta-raa, rat-ta, rat-ta-ta!

2. Meie meel on ikka vahva,
julgelt ette vaatame.
Meie armastame rahvast.
Ikka valmis oleme!
Meie armastame rahvast.
Ikka valmis oleme!
Poisid, ruttu pikka ritta kõik,
ritta, ritta, kõlab meie hõik!
Ta-ta-raa, ra-ta-ta-ta-raa,
ra-ta-ta-ta-raa, rat-ta, rat-ta-ta.
Ta-ta-raa, ra-ta-ta-ta-raa,
ra-ta-ta-ta-raa, rat-ta, rat-ta-ta!

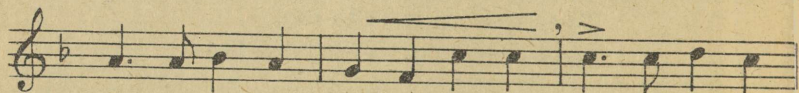
Vennaste laul

Mehiselt

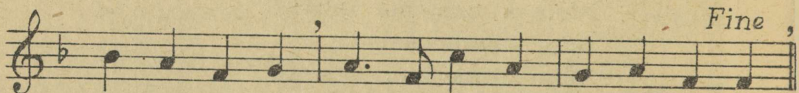
Eug. Kapp

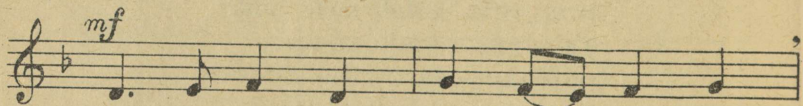
1. Meid on kuu-si küü-tu här-ga,

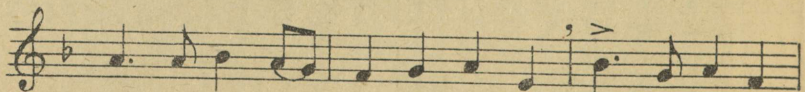
kuu-si kur-ja kar-ja-pul-li. me-re pea-le

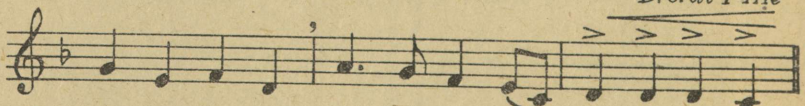
läh-me meesteks sõ-ja-väk-ke väi-na pea-le.

Läh-me, läh-me, tee-me, tee-me,

tee-me sil-da soo-de pea-le, ma-da-la-le

maa-de pea-le, ku-me-rai-le kün-gas-te-le.

1. Meid on kuusi küütu härga,
kuusi kurja karjapulli,
mere peale lähme meesteks,
sõjaväkke väina peale.
Lähme, lähme, teeme, teeme,
teeme silda soode peale,
madalale maade peale,
kumeraile küngastele.
Meid on kuusi küütu härga, jne.

2. Need on poisid, kes ei pelga,
karukoerad, kes ei karda,
vennakesed veeremassa,
sõjalased sõtkumassa.
Lähme, lähme, teeme, teeme,
teeme silda soode peale,
madalale maade peale,
kumeraile küngastele.
Need on poisid, kes ei pelga, jne.

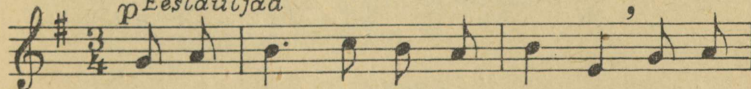
Lõkkelaul

M. Šestakov'i järgi

Mitte väga pikaldaselt

D. Kabalevski

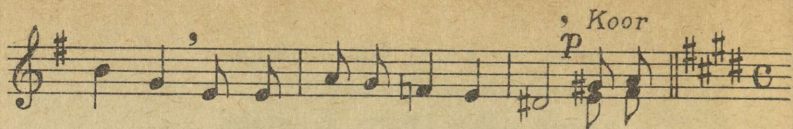
p Eeslauljad

1. Kust-tub tae - vas päik-se -- ke - tas, hõõ-gub

kuldselt loo - de - kaar; jõ - e sil - ler - da - vais

ve - tes mängleh ka - la - kes - te paar. Pä - rast

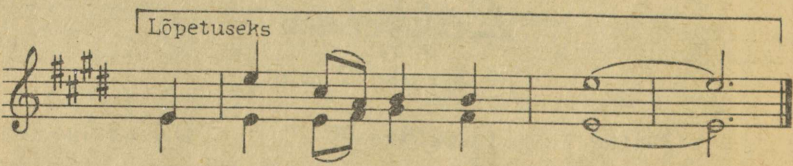
päeva - tööd tee - me lõk - ke - tuld. Mõ - nus

meilsiin su - vi - sel ööl kar - ja val - va - ta, jut - tu

pu - hu - da, ja laul - da ko - du - - maast,

ja laul - da ko - du - - maast. —

1. Kustub taevas päiksetas,
hõõgub kuldselt loodekaar;
jõe silledavais vetes
mängleb kalakeste paar.

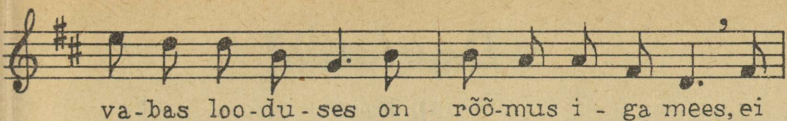
Pärast päevatööd
teeme lõkketuld.
Mõnus meil siin suvisel ööl
karja valvata,
juttu puhuda,
ja laulda kodumaast.

2. Kuuldub karjakella hääli,
lehed sahisevad puul.
Toome okstes hõiskab ööbik,
pilve varjust vaatab kuu.

Pärast päevatööd
teeme lõkketuld.
Mõnus meil siin suvisel ööl
karja valvata,
juttu puhuda,
ja laulda kodumaast.

3. Meile armsam kõigist maadest
on me vaba kodumaa.
Seda juhivad Stalin Kremlist —
meie parim sõber ta.

Pärast päevatööd
teeme lõkketuld.
Mõnus meil siin suvisel ööl
karja valvata,
juttu puhuda,
ja laulda kodumaast.

1. Tulge nüüd, sõbrad, läheme vahvalt,
julgelt ja röömsalt kõik marssima.
Kandke pead püsti, rinnad välja hästi,
uhkelt ja sirgelt kõik kõndima,
sest vabas looduses on röömus iga mees,
ei kanna muret, vaeva ta südames,
sest vabas looduses on röömus iga mees,
ei kanna muret, vaeva ta südames.
2. Kindlasti kõnni, sirgesti sammu,
julgesti juhtigu vaadet silm;
marsikäik meil annab röömsat meelt ja rammu,
armsam siis aegki ning hiilgab ilm.
Oi elu, mis on ees, oi hoogu, mis on sees:
nii võime minna võitvate meeltega.
Las samm meil rühub siis, las kõlab lauluviis
ja süda hõiskab ühiselt keeltega.

Vastlalaul

M. Raud

Tuntud lasteviisi järgi

Rõõmsalt *mf* Üksik Kahekesi Väike rühm Riho Päts

1. Tul-ge, lap-sed, läh-me või-du, tee-me vah-va

f Kõik

vast-la-sõi-du. Li-bi-se-me liu-gu lus-ti-ga,

1. 2.

li-bi-se-me liu-gu lus-ti-ga! lus-ti-ga!

1. Tulge, lapsed, lähme võidu, teeme vahva vastlasõidu. Libiseme liugu lustiga, libiseme liugu lustiga!
2. Viime kelgu künka peale, laseme sealt alla jääle. Libiseme liugu lustiga, libiseme liugu lustiga!
3. Ninaotsas külm on kange, aga muudkui üle hange. Libiseme liugu lustiga, libiseme liugu lustiga!
4. Väksel varbal on ka kibe, aga tee on õige libe. Libiseme liugu lustiga, libiseme liugu lustiga!
5. Tulge, lapsed, veel kord võidu, teeme vahva vastlasõidu. Libiseme liugu lustiga, libiseme liugu lustiga!

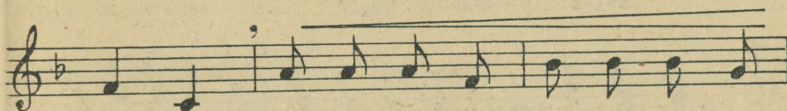
Karjapoisid

Mõõdukalt

O. Kotilainen

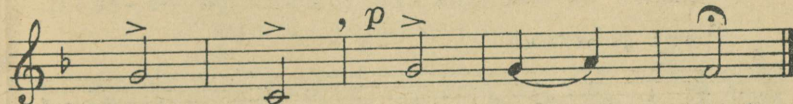
Kar-ja - poi-sid ko-gu päe-va hoidnud met-sas

kar - ja, ka - ru kon-tab puu-de va - hel,

ot - sib mett ja mar - ja. Tuu, tuu,

tuu, tuu. tuu, tuu. — tuu!

1. Karjapoisid kogu päeva hoidnud metsas karja, karu kontab puude vahel, otsib mett ja marja. Tuu, tuu, tuu, tuu, tuu, tuu, tuu!
2. Tilla-tolla, killa-kolla, karjakellad löövad, muksa-maksa, niksa-naksa, loomad rohtu söövad. Tuu, tuu, tuu, tuu, tuu, tuu, tuu!

3. Päike vajub metsa taha, väsinult läeb looja, ütleb lastel: Minge koju, minge tuppa sooja. Tuu, tuu, tuu, tuu, tuu, tuu, tuu!

Karjase laul

Eesti rahvaluule

Lustiliselt

J. Jürme

Ka-ri mi-nulmän-gib ka - se - met - sas,

tal-led tantsvad tal-ler-maalla, i - se mi-na mängin

män-ni ot - sas, kä - o po - jad põu - es - sa - ni.

Pisut pikemalt

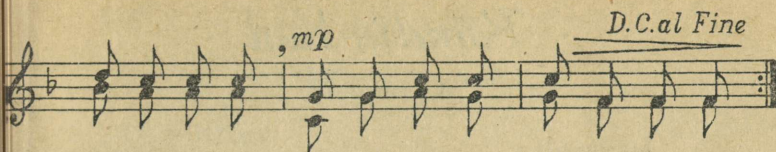
Kä - gu ku - kub kuuse ot - sas, ta - re ta - ga

tam-me ot - sas: „Kul - la nei - u, hel - la nei - u,

an - na mo po - jad kä - de - je. Kul - la nei - u,

hel-la nei-u, an-na mo po - jad kä - de - je."

Algus. Kari minul mängib kasemetsas,
talled tantsvad tallermaalla,
ise mina mängin männi otsas,
kõo pojad põuessani.

1. Kõgu kukub kõuse otsas,
tare taga tamme otsas:
„Kulla neiu, hella neiu,
anna mo pojad kädeje.
Kulla neiu, hella neiu,
anna mo pojad kädeje.

2. Ma teen sulle kolmed kingad,
kolmed uued ummiskingad,
ühed puised, teised luised,
kolmandad kivised kingad,
ühed puised, teised luised,
kolmandad kivised kingad.

Lõpp. Kari minul mängib kasemetsas,
talled tantsvad tallermaalla,
ise mina mängin männi otsas,
kõo pojad põuessani.

Kündja laul

M. Heiberg

Parajalt

Itaalia viis

1. Rut - ta, rut - ta, ruu - na - ke - ne,

ve - a va - gu vir - gas - ti! Õh - tu sõu - ab,

öö - ke jõu - ab, pe - a rau - geb

päi - ke - ne, pe - a rau - geb päi - ke - ne.

1. Rutta, rutta, ruunakene, vea vagu virgastil!
Õhtu sõuab, ööke jõuab,
pea rauged päikene,
pea rauged päikene.

2. Künkalista kütismaada
pikuti ja põtgiiti
tarvis täna läbi a'ada,
kuni jõuab õhtuke,
kuni jõuab õhtuke.

3. Rutta, rutta, ruunakene,
vea vagu virgastil!
Õhtu sõuab, ööke jõuab,
pea rauged päikene,
pea rauged päikene.

Sepikojas

Ukraina keelest

Töörütmis

S. Kljatško

1. Kil - kil - kõll! Tok-tok - tokk! Kill - kõll!
Kil - kil - kõll! Se - pal nahk-ne põll.

Se - pa - sel - lid tee - vad tööd, tok - tok - tokk! Kill - kõll!
tao - vad rau - da päe - vad ööd,

1. Kil-kil-kõll! Tok-tok-tokk! Kill-kõll!
Kil-kil-kõll! Sepal nahkne põll.
Sepasellid teevad tööd,
tok-tok-tokk! Kill-kõll!
Taovad rauda päevad, ööd,
tok-tok-tokk! Kill-kõll!

2. Kil-kil-kõll! Tok-tok-tokk! Kill-kõll!
Kil-kil-kõll! Rauast tuleb võll!
Sepa vasar raksatab,
tok-tok-tokk! Kill-kõll!
Alas vastu praksatab,
tok-tok-tokk! Kill-kõll!

3. Kil-kil-kõll! Tok-tok-tokk! Kill-kõll!
Kil-kil-kõll! Higi tilgub tal!
Sepasell ei karda tuld,
tok-tok-tokk! Kill-kõll!
Sepa töö on puhas kuld,
tok-tok-tokk! Kill-kõll!

Puutöölise laul

Vene keelest

Elavalt

M. Krassev

1. Me sae-me, sae-me lau-da, töö

ai-na ki-hab, keeb. Las te-ras-ham-bad

lau-da, see mee-le rõõm-saks teeb.

Sing-sang, sing-sang! Sah-sah-sah-sah - sah!

Sing-sang, sing-sang! Sah-sah-sah-sah - sah!

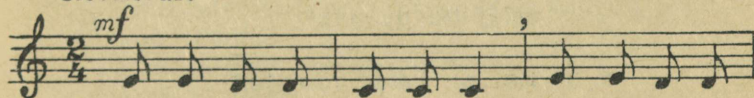
1. Me saeme, saeme lauda, 2. Me hõoveldame hoogsalt,
 töö aina kihab, keeb. et sile oleks laud.
 Las terashambad laulda, Ning pikki laaste voogsalt
 see meele rõõmsaks teeb. veab välja hõövliraud.
 Sing-sang, sing-sang! Siuh-ha, siuh-ha!
 Sah-sah-sah-sah-sah! Säuh-säuh-säuh-säuh-säuh!
 Sing-sang, sing-sang! Siuh-ha, siuh-ha!
 Sah-sah-sah-sah-sah! Säuh-säuh-säuh-säuh-säuh!

3. Siis väsaraga laudad
 me kokku klopsime
 ja hästi, hästi naelad
 kõik sisse toksime.
 Põmma, põmma!
 Tok-tok-tok-tok-tokk!
 Põmma, põmma!
 Tok-tok-tok-tok-tokk!

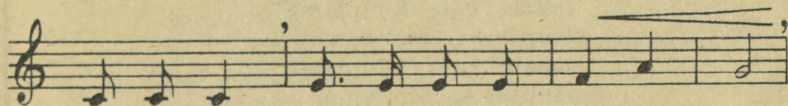
Süda tuksub

Rõõmsalt

K.A.Hermann

1. Sü-da tuk-sub: tuk,tuks,tuks! Mi-ne lah-ti.

uks, uks, uks! Siis me läh-me Mal-le - ga

1. Süda tuksub: tuks, tuks, tuks!
Mine lahti, uks, uks, uks!
Siis me lähme Mallega
saarde kala püüdema!
Hopsassa, Mallega
saarde kala püüdema.
Hopsassa, Mallega
saarde kala püüdema!
2. Kui on hüva pärituul,
lendab vene nii kui kuul.
Siis meil aega Mallega
salajuttu puhuda!
Hopsassa, Mallega
salajuttu puhuda.
Hopsassa, Mallega
salajuttu puhuda!
3. Kui on kalad roogitud,
jutud kokku räägitud,
siis me lähme Mallega
maale kala kauplema!
Hopsassa, Mallega
maale kala kauplema.
Hopsassa, Mallega
maale kala kauplema!

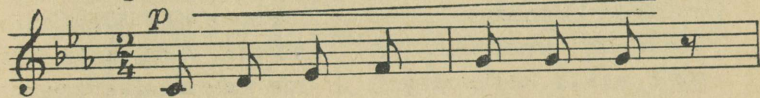

Kevade on tulnud ju...

Jõua kätte, kevade

Igatsevalt

Soome viis

1. Jõu - a kät - te, ke - va - de,

meil on i - gav oo - tes! Jõu - a mei - e

mu - ru - le, me mee - li rõõ - mus - ta - des!

Pu - nu aa - sal, o - rus, mäel sa

jäl - le lil - le - pär - ga, kül - va õi - si

õr - nal käel, meil' saa - da kas - te - mär - ga!

1. Jõua kätte, kevade,
 meil on igav ootes!
 Jõua meie murule,
 me meeli rõõmustades!
 Punu aasal, orus, mäel
 sa jälle lillepärja,
 külva õisi õrnal käel,
 meil' saada kastemärga!

2. Tule, laululinnuke,
 meie metsadesse!
 Kerki, lõbus lõoke,
 ju taevasina sisse!
 Õhtul hilja, koidu eel,
 mets, rökka linnulaulust,
 hõiska, süda, kõla, keel,
 me vabad talvevangist!

Kevadekuulutajad

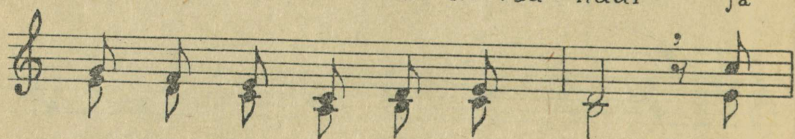
A. Kitzberg

Lõbusalt

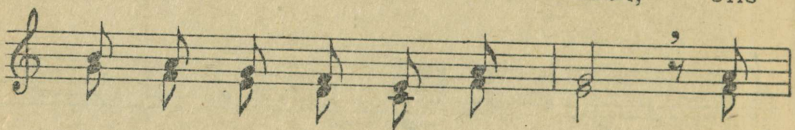
J.Simm

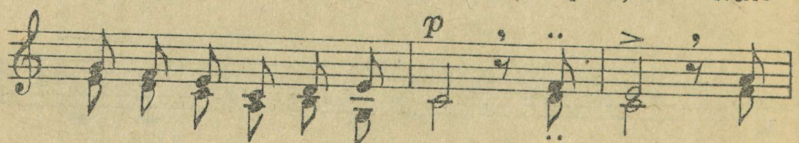
1. Kui lu - mi su - lab ke - vad - kuul ja

soo - je - mi - ni pu - hub tuul, siis

kuu - led ju - ba põl - lu peal, kuis

lõõ - ri - ta - mas lõ - o hää - l: sirt - tsirr, sirt -

1. Kui lumi sulab kevadkuul
ja soojemini puhub tuul,
siis kuuled juba põllu peal,
kuis lõõritamas lõo hääl:
sirt-tsirr, sirt-tsirr,
sirt-tsirr-tsirr-tsirr-tsirr-tsirr,
sirt-tsirr, sirt-tsirr,
sirt-tsirr-tsirr-tsirr-tsirr-tsirr!
2. Ei viivita ka kukulind,
kui kevade ju ehib end,
vaid metsast, kuuse otsast sealt
ta laseb kuulda oma häält:
kuk-ku, kuk-ku,
kuk-kuk-kuk-kuk-kuk-ku,
kuk-ku, kuk-ku,
kuk-kuk-kuk-kuk-kuk-ku!
3. Kui mets ja maa ju haljendab
ja tooming õites valendab,
siis ööbikul on kibe töö,
ta lausa hõiskab läbi öö:
kiri-küüt, too piits,
kiri-küüt, kiri-küüt, too piits,
kiri-küüt, too piits,
kiri-küüt, kiri-küüt, too piits!

4. Kuis rästaski võib vaikida,
 kui teised laulvad lustilla,
 siis temagi kui laulumees
 on siristamas põõsa sees:
 piu-tiu, piu-tiu,
 räck, räck, räck, räck, räck, rääk,
 piu-tiu, piu-tiu,
 räck, räck, räck, räck, räck, rääk!

Oi, lehekuuke, jõua

Elavalt W.A.Mozart

mf

1. Oi, le - he - kuu - ke, jõu - a kord

mei - e ra - ja - le ja lil - le - ke - si

nõu - a meil an - da roh - kes -

p

ti! Ka puud ja aa - sad hal - jaks tee

jäl - le mei - e maai, neid külmja tor-mid

pal - jaks on rii-sund tal - ve aal.—

1. Oi, lehekuuke, jõua
 kord meie rajale
 ja lillekesi nõua
 meil' anda rohkesti!
 Ka puud ja aasad haljaks
 tee jälle meie maal,
 neid külm ja tormid paljaks
 on riisund talve a'al.

2. Jah, jõua, lehekuuke,
 too kaasa kannike,
 a'a õitsma õunapuuke,
 vii vilu virgasti!
 Ka lahkeid laululinde
 sa ära unusta,
 siis täidad meie rinda
 sa rohke rõõmuga!

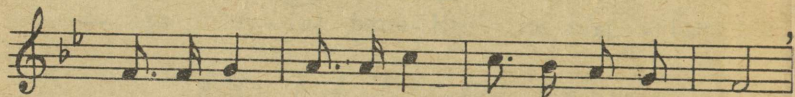
Kevadrõõm

Marsi tempos

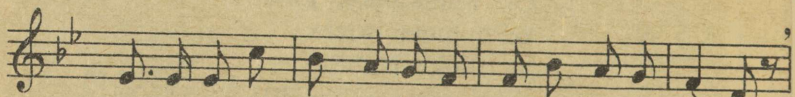
F. Abt

1. Ru-ta-ke, ru-ta-ke, sä-rao hommik ju!

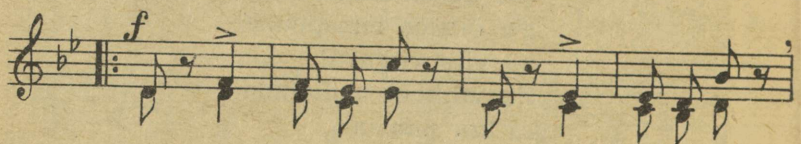
Ke-nas-ti lõ-o-ke lau-lab: lii-laa - luu!

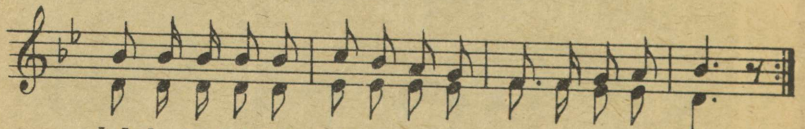
I - ga-ü-hel lust on minna metsa mängi-ma,—

kus saabjoosta sii-a, sin-na, laulda, hõi-sa - ta!

Lal - laa, la-lal-la, lal - laa, la-lal-la,

lal-la-la-lal-lal, lal-lal-lal-lal, lal-la-lal-lal - laa!

1. Rutake, rutake,
särab hommik ju!
Kenasti lõoke
laulab: lii-laa-luu!
Igaühel lust on minna
metsa mängima,
kus saab joosta siia, sinna,
laulda, hõisata!
Lal-laa, lal-lal-la, lal-laa, lal-lal-la,
lal-la-la-lal-lal, lal-lal-lal-lal,
lal-la-lal-lal-laa!

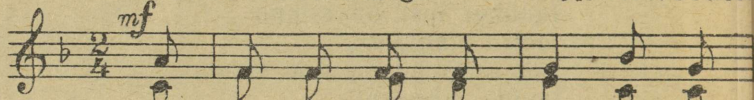
2. Vaadake murule
kauneid lillesid!
Käolind oksalt sind
kutsub rõõmsasti!
Voolab oja vulinaga
puude vahele;
hüppab orav kergusega
oksalt oksale!
Lal-laa, lal-lal-la, lal-laa, lal-lal-la,
lal-la-la-lal-lal, lal-lal-lal-lal,
lal-la-lal-lal-laa!

3. Rutake, rutake,
särab hommik ju!
Kenasti lõoke
laulab: lii-laa-luu!
Igaühel lust on minna
metsa mängima,
kus saab joosta siia, sinna,
laulda, hõisata!
Lal-laa, lal-lal-la, lal-laa, lal-lal-la,
lal-la-la-lal-lal, lal-lal-lal-lal,
lal-la-lal-lal-laa!

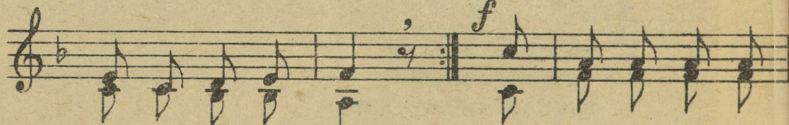
Laululinnule

Lihtsa südamlikkusega

Ch.W.v. Gluck

1. Mu si - ris - ta - ja väi - ke, mu
sa na - gu sä - rav päi - ke ja

lem-be lau-lu - lind, Ju va-ra en-ne
rõõmsalt lau-lab rind!

koi - tu sa hõis-kad ok - sa pääl, ning

e - ha viimset loi - tu on saatmas si - nu hääl.

1. Mu siristaja väike,
mu lembe laululind,
sa nagu särav päike
ja rõõmsalt laulab rind!
Ju vara enne koitu
sa hõiskad oksa peal,
ning eha viimast loitu
on saatmas sinu hääl.

2. Jah, linnukene, laula
ja laulus ilutse,
ning pesakene punu
mu aia vilusse.
Ja õpeta ka mulle
see rõõmsameelne viis,
mis omane on sulle,
kui haljendamas hiis!

Lõõritame lõole

R. Kamsen

G. Ernesaks

Pikkamisi

1. Lii-lu-laa-lu laula-me õu-na-pui-e

õi-te-le, lau-lu pää-su-sil-ma-le,
lõ-o-le!

lõõ-ri-ta-me lõ-o-le! Si-ri-lii!

1. Lii-lu-laa-lu laulame
õunapuude õitele,
laulu pääsusilmale,
lõõritame lõole!
Sirilii!
2. Lii-lu-laa-lu laulame
taktikepi järele:
tii-de-rii ja taa-de-raa,
õiehtes heinamaa.
Taderaa!

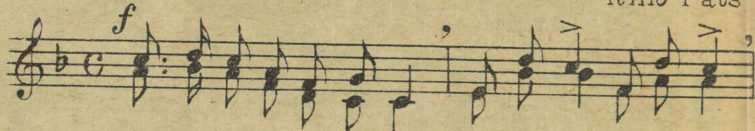
3. Lii-lu-laa-lu laulame
oma maale, mullale,
sirab, särab päikene
heldelt heinaladväle!
Sirilii!

Kevade on tulnud ju!

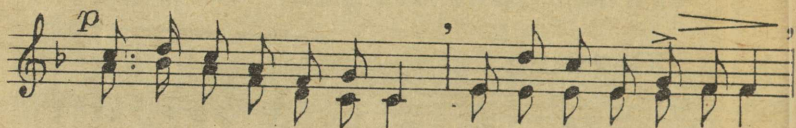
Rõõmsalt

E. Enno

Riho Päts

1. Ke - va - de on tul - nud ju! U - hu - huu! U - hu - huu!

Põ - sed punnis pu - hub tuul, kii - gu - tab nii leh - ti puul.

U - hu - huu! pu - hub tuul, kii - gu - tab nii leh - ti puul.

U - hu - huu! pu - hub tuul, kii - gu - tab nii leh - ti puul.

1. Kevade on tulnud ju!

Uhuhuu! Uhuhuu!

Põsed punnis puhub tuul,
kiigutab nii lehti puul.

Uhuhuu! puhub tuul,
kiigutab nii lehti puul.

Uhuhuu! puhub tuul,
kiigutab nii lehti puul.

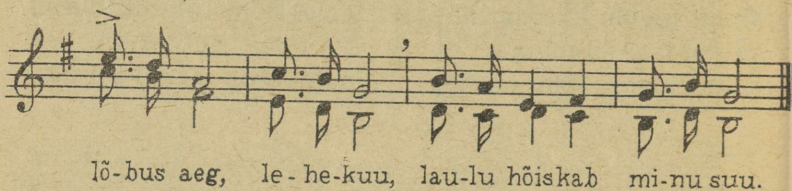
2. Lind see hüüab jälle nii:

Lililii, lililii!

Pesa tamme otsa teen,
see saab hästi pehme, peen.

Lililii, lililii,
see saab hästi pehme, peen.

Lililii, lililii,
see saab hästi pehme, peen.

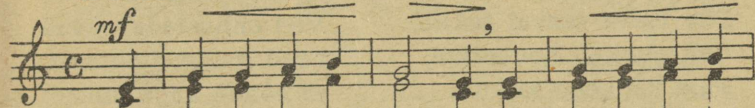

1. Juba kevadine ilu
imeväel ehib ilma,
mööda läinud lumevilu,
haljas lehtmets paistab silma.
Lõbus aeg, lehekuu,
laulu hõiskab minu suu.
Lõbus aeg, lehekuu,
laulu hõiskab minu suu.
2. Linnud laulvad kenal keelel
kevadise ilu sunnil,
mina aga rõõmsal meelel
kuulan seda igal tunnil.
Lõbus aeg, lehekuu,
laulu hõiskab minu suu.
Lõbus aeg, lehekuu,
laulu hõiskab minu suu.
3. Päike paistab, lilled õitsvad,
muruvaip ju katab maada,
meeled loodusilu maitsvad,
süda, hõiska lindel kaasa!
Lõbus aeg, lehekuu,
laulu hõiskab minu suu.
Lõbus aeg, lehekuu,
laulu hõiskab minu suu.

Kägu

Värskelt

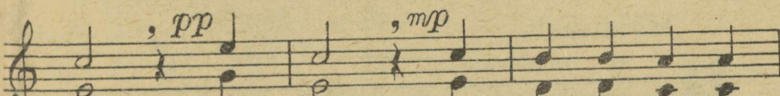
M. Krassev

1. On vaevalt päi-ke tõusmassealt ü - le kuusi-

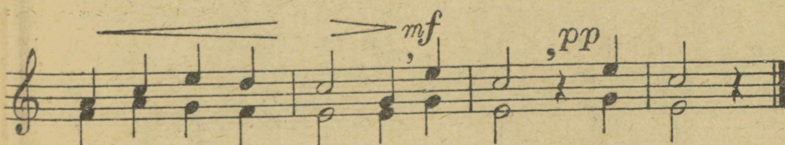
ku, kui kä - gu ju - ba laul - mas: Kuk -

ku! Kuk - ku! Pily tae - va ser - val

tu - kub, tuul puh - kab hom - mi - kül, — kuid

kä - o - ke - ne ku - kub: Kuk - ku! Kuk - ku!

1. On vaevalt päike tõusmas
sealt üle kuusiku,
kui kägu juba laulmas:
Kukku! Kukku!
Pilv taeva serval tukub,
tuul puhkab hommikul,
kuid käokene kukub:
Kukku! Kukku!
2. Poiss karja välja ajab,
läeb üle nõlvaku,
seal kuuse ladvast kajab:
Kukku! Kukku!
Vist ennustada püüad
head mulle, linnusuu,
et nõnda kaua hüüad:
Kukku! Kukku!

Õobik

L. Koidula

Möödukalt

L. Koidula

1. Mis lau-lu-lai-ne lah-kes-ti, öö - bik, öö -
bik! käib kul-la-kee-li sü - da-me? öö -
bik, öö - bik! Vait vai - nud, puud ja

pöö - sas - tik. Mis hõ - be - he - lin i - me - lik! Öö -

bik, öö - bik! Tark Taa - ra - lin - nu - ke.

1. Mis laululine lahkesti,
 ööbik! ööbik!
 käib kullakeeli südame?
 ööbik! ööbik!
 Vait vainud, puud ja põõsastik.
 Mis hõbehelin imelik!
 Ööbik! ööbik!
 Tark Taara linnuke.
2. All õhkab väli, mets ja maa,
 ööbik! ööbik!
 pilv sõuab kõrges pilvega,
 ööbik! ööbik!
 Ja Koidu poole häbelik
 end kummardamas Hämarik.
 Ööbik! ööbik!
 Tark Taara linnuke.
3. Üks hõiskehäääl, üks ainuke,
 ööbik! ööbik!
 käib läbi kogu looduse,
 ööbik! ööbik!
 Ja ohvrileegi süda ka
 on pannud põues põlema.
 Ööbik! ööbik!
 Tark Taara linnuke.

Suur kontsert

A. Haava

Moderato

W.A. Mozart

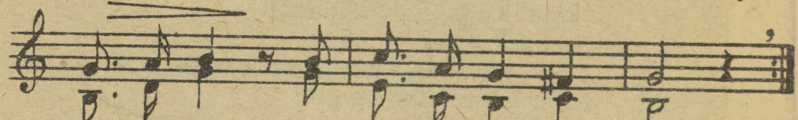
Üksikud (kordamisel kõik)

1. Suur kont-sert al - gab koi - du a'al,

kõik lau-li-kud on ju - ba seal, nad puu-de hal-jail

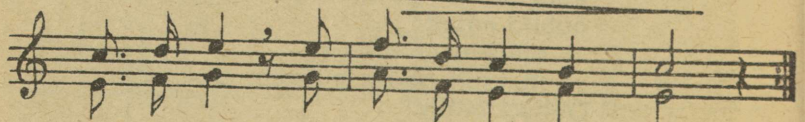
ok - sa - del ja õ - hus ü - le - val.

Lau-lab neil'kaa-sa lah-ke tuul, lõp-ma-tud hul-gad

leh - ti puul, kõik mets, ka o - ja

kal-da all ja nä - kid al - li - kal.

1. Suur kontsert algab koidu a'al,
kõik laulikud on juba seal,
nad puude haljail oksadel
ja õhus üleval.

Laulab neil' kaasa lahke tuul,
lõpmatud hulgad lehti puul,
kõik mets, ka oja kalda all
ja näkid allikal.

Laulab neil' kaasa lahke tuul,
lõpmatud hulgad lehti puul,
kõik mets, ka oja kalda all
ja näkid allikal.

2. Kuulavad laulu orud, mäed,
põllud ja aasad tõst'vad pead,
päikegi tuleb iluga
suurt püha pidama.

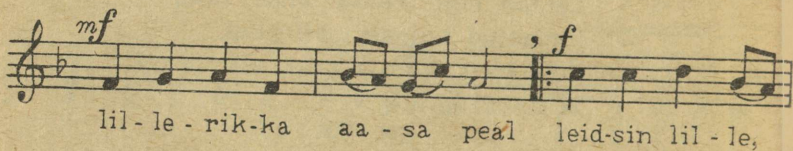
Kontserdilauljaid, kuulajaid,
ikka veel juurde ilmub neid,
neid murul, samblas, lilledes
ja igas südames.

Kontserdilauljaid, kuulajaid,
ikka veel juurde ilmub neid,
neid murul, samblas, lilledes
ja igas südames.

Oja ääres

Armsalt

P. Koit

1. Oja ääres puude vilus,
lillerikka aasa peal
leidsin lille, mis nii ilus,
ei teist sarnast polnud seal.
2. Kaunist lille ihaldades
lähemale läksin ma,
kätt ju välja sirutades
tahtsin seda noppida.
3. Aga rohus roomas vastu
uss ja ütles minule:
„Ära lähemale astu —
ei see õitse sinule!”

Pisarad

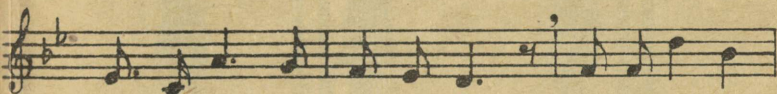
A. Reinvald

Pikaldaselt

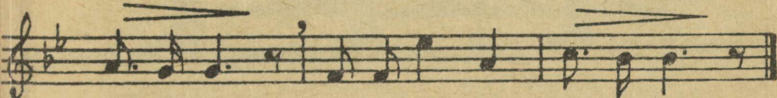
Rahvalik laul

1. Ke - va - di - sel koi - du a'al

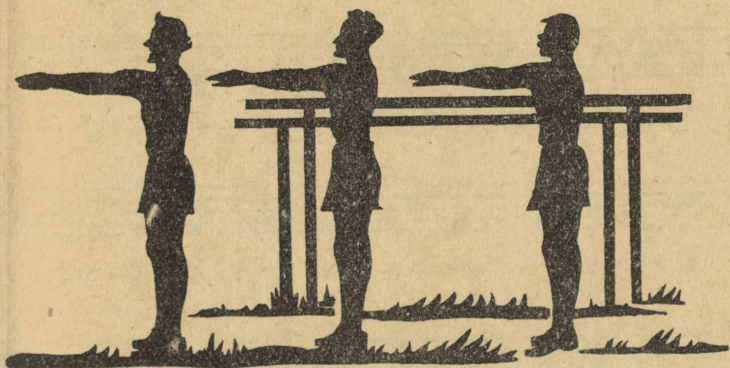

va - ra kõnd'sin nii - du - ra'al: tu - hat, tu - hat

pi - sa - rat hei - na - lad - val kiik' - si - vad.

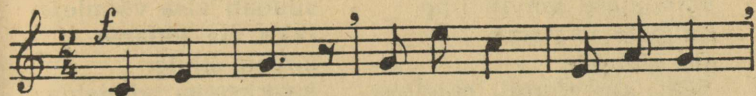
1. Kevadisel koidu a'al
vara kõnd'sin niidura'al:
tuhat, tuhat pisarat
heinaladval kiik'sivad.
2. Küsin ühelt sedamaid:
„Pisar, kust sa siia said?
Kiigud, liigud tuule ees,
koidu paistel rohu sees?”
3. Pisar kostab: „Kuule sa,
muru all mu kodumaa;
sinna sinu vanemad
muistena meid külvsivad!”

*Jkka me jõuame
sirgelt sihile...*

Võimlejate marsš

Marsi tempos

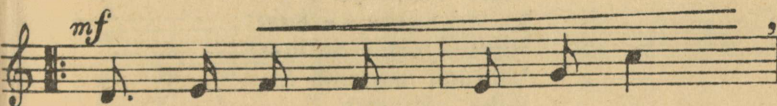
1. Võim-le - jad! Võimle - jad tu - le - vad,

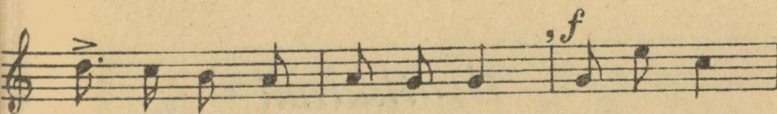
sü - dis - ti kõik sam - mu - vad. Vai - nu - le,

väl - ja - le, hal - ja' aa - sa - le!

Seal, kus tõu - seb mä - e - tipp,

võim - le - ja - te leh - vib lipp. Kau - ge - le

vaa - ta - me ü - le met - sa - de.

1. Võimlejad!
 Võimlejad tulevad,
 südisti kõik sammuvad.
 Vainule, väljale,
 halja aasale!
 Seal, kus tõuseb mäetipp,
 võimlejate lehvib lipp.
 Kaugele vaatame
 üle metsade.
 Seal, kus tõuseb mäetipp,
 võimlejate lehvib lipp.
 Kaugele vaatame
 üle metsade.
2. Võimlejad!
 Võimlejad tulevad,
 südisti kõik sammuvad.
 Oruke, ojake
 ei neil tõkkeid tee!
 Raskustega võidelda
 suudab visa võimleja.
 Ikka me jõuame
 sirgelt sihile.
 Raskustega võidelda
 suudab visa võimleja.
 Ikka me jõuame
 sirgelt sihile.
3. Võimlejad!
 Võimlejad tulevad,
 südisti kõik sammuvad.
 Laulavad — metsad, maad
 vastu kajavad!
 Ei me karda karedat
 tuulte, tormi tuhinat!
 Lauluga sammub ta,
 vaba võimleja.
 Ei me karda karedat
 tuulte, tormi tuhinat!
 Lauluga sammub ta,
 vaba võimleja.

Matkalaul

Hoogsalt

1. Rut - tu, rut - tu väl - ju - me,

tral-lal-laa, tral-lal-laa, mat-ka-le me

rut-ta-me, tral-lal-lal-lal-laa!

mf Ke-na-rän-nak oo-tab meid, röö-mustab me

f sü-da-meid. Tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,

tral-lal-laa, tral-lal-laa, tral-lal-lal-lal,

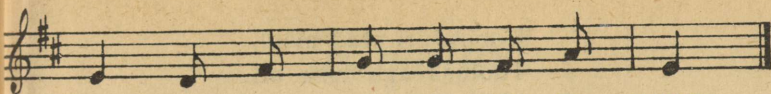
lal-lal-laa, tral-lal-lal-lal-laa!

1. Ruttu, ruttu väljume,
tral-lal-laa, tral-lal-laa,
matkale me ruttame,
tral-lal-lal-lal-laa!
Kena rännak ootab meid,
rõõmustab me südameid.
Tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,
tral-lal-laa, tral-lal-laa,
tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,
tral-lal-lal-lal-laa!
2. Orus haljendamas aas,
tral-lal-laa, tral-lal-laa,
eemal helendamas laas,
tral-lal-lal-lal-laa!
Kõrgel taeva võlvi all
helisemas lõo laul.
Tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,
tral-lal-laa, tral-lal-laa,
tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,
tral-lal-lal-lal-laa!
3. Päiksekiired heledad,
tral-lal-laa, tral-lal-laa,
vetepinnal välguvad,
tral-lal-lal-lal-laa!
Lillesilmad värvikad
pärlidena säravad.
Tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,
tral-lal-laa, tral-lal-laa,
tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,
tral-lal-lal-lal-laa!
4. Palju rõõmu, lõbusust,
tral-lal-laa, tral-lal-laa,
omame nii rännakust,
tral-lal-lal-lal-laa!
Minu kallis kodumaa
on nii kaunis, kaunis ta.
Tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,
tral-lal-laa, tral-lal-laa,
tral-lal-lal-lal, lal-lal-laa,
tral-lal-lal-lal-laa!

Hoi-a, Jaan, ohjad peos

Möödukalt Kaanon Vene rahvalaul

1. Hoi-a, Jaan, oh - jad peos, hoi - a,
Jaani - ke - ne, peos. Ptruu,nõõ - nõõ! Ptruu,nõõ -

nõõ! Ptruu, nõõ - nõõ - nõõ! Nõõ! Ptruu! Nõõ!

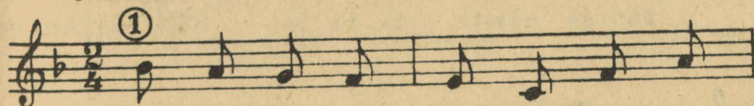
1. Hoia, Jaan, ohjad peos, 3. Traavlit ära võta sa,
hoia, Jaanikene, peos. kuhugi ei kõlba ta.
Ptruu, nõõ-nõõ! Ptruu, nõõ-nõõ!
Ptruu, nõõ-nõõ! Ptruu, nõõ-nõõ!
Ptruu-nõõ-nõõ-nõõ! Ptruu-nõõ-nõõ-nõõ!
Nõõ! Ptruu! Nõõ! Nõõ! Ptruu! Nõõ!
2. Võta ruunakene sa, 4. Kuhugi ei kõlba ta,
võta vana setukas. võiks vaid vett ta vedada.
Ptruu, nõõ-nõõ! Ptruu, nõõ-nõõ!
Ptruu, nõõ-nõõ! Ptruu, nõõ-nõõ!
Ptruu-nõõ-nõõ-nõõ! Ptruu-nõõ-nõõ-nõõ!
Nõõ! Ptruu! Nõõ! Nõõ! Ptruu! Nõõ!

Naljalaul

Nobedalt

Kanon

Vene rahvalaul

Va - na Jü - ri e - las mä - el,

Too-mas a - ga mä-e all. Jü-ril o - lid

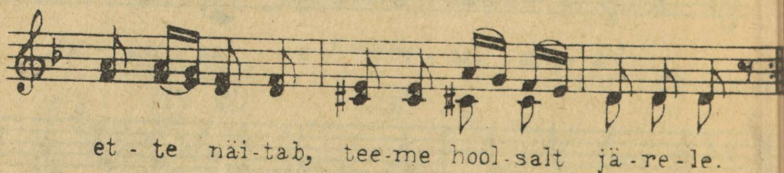
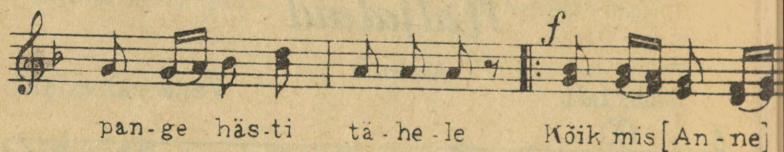
ja - las vii - sud, Too-mal a - ga saa-pa - paar.

Vana Jüri elas mäel,
Toomas aga mäe all.
Jüril olid jalas viisud,
Toomal aga saapapaar.

Peegel

Mitte tõtates

Tatari rahva mängulau

Lapsed, ringis käime reas,
pange hästi tähele!
Kõik, mis (Anne) ette näitab,
teeme hoolsalt järele.

Ringilaul

J. Salu

Lõbusalt

K.A.Hermann

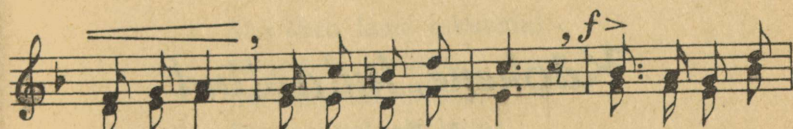
1. Läh-me lah-ke lau-lu-ga rin-gi-män-gu

män-gi-ma; las-kem hää-led, kand-le-kee-led

kõ-la-da nüüd rõõ-mu-ga: lal-lal-laa,

lal-lal-laa, lal-lal-lal-lal-laa, las-kem lau-lud

kõ-la-da: lal-lal-lal-lal-laa!

1. Lähme lahke lauluga
 ringimängu mängima;
 laskem hääled, kandlekeeled
 kõlada nüüd rõõmuga:
 Lal-lal-laa, lal-lal-laa,
 lal-lal-lal-lal-laa,
 laskem laulud kõlada:
 lal-lal-lal-lal-laa!

2. Kaob kõik me kurvastus,
 kaob vaev ja väsimus;
 hõiskehäälel, rõõmsal meelel
 laskem laulud kõlada:
 Lal-lal-laa, lal-lal-laa,
 lal-lal-lal-lal-laa,
 laskem laulud kõlada:
 lal-lal-lal-lal-laa!

Käokene, kuldalind

A. Haava

Rõõmsalt *mf* Riho Päts

1. Kä-o - ke-ne, kul-da-lind, lõ - o - ke-ne,
 Pää-su-ke-ne, pa-rem lind, hel-la - ke-ne.

lah-ke lind. Seadke hää-led hüüde - mai-e,
 õit-se - lind. lau-lu - lai-ned lii - ku - mai-e,

kul-da - no - kad kuk-ku - ma,
 õr - nad vii-sid hõl - ju - ma.

1. Käokene, kuldalind,
 lõokene, lahke lind.
 Pääsukene, parem lind,
 hellakene, õitselind.
 Seadke hääled hüüdemaie,
 kuldanokad kukkuma,
 laululained liikumaie,
 õrnad viisid hõljuma.
2. Siis läeb laasi laksuma,
 jõelained läikima,
 ilm end ilul ehtima,
 õnnetundel hõiskama.
 Lehvi siis, mu laulukene,
 lenda nagu lõoke,
 nagu päiksekiirekene
 läbi kuldse kevade.

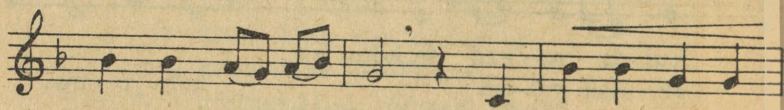
Kull ja värvuke

Parajalt

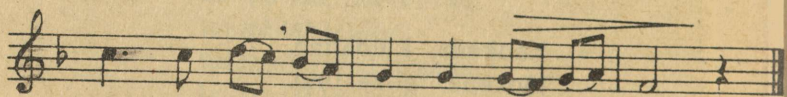
W.A.Mozart

1. Seal kõr-gel len-dab kul - li - ke, ta

all on a - var ilm. End hoi-a, väi-ke

vär - vu - ke, sest kul-lil te - rav silm.

1. Seal kõr-gel lendab kullike,
ta all on avar ilm.
End hoia, väike värvuke,
sest kullil terav silm.
2. Kull tiirleb, piirleb pilvedes
ning äkki laskub ta.
Nüüd värvuke ta valduses,
peab väeti suurema.

Kungla rahvas

F. Kuhlbars

K.A. Hermann

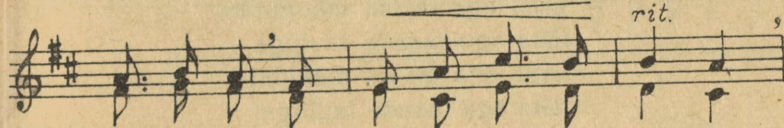
Rõõmsalt

1. Kui Kung-la rah-vas kuld-sel a'al kord

is - tus ma - ha söö - ma, siis Va - ne - mui - ne

mu - ru - maal läks kand - le - lu - gu löö - ma.

Läks a - ga met - sa män - gi - ma, läks a - ga laande

lau - lu - ga, läks a - ga met - sa män - gi - ma,

läks a - ga laan - de lau - lu - ga!

1. Kui Kungla rahvas kuldsel a'al
kord istus maha sööma,
siis Vanemuine murumaal
läks kandlelugu lööma.
Läks aga metsa mängima,
läks aga laande lauluga.
Läks aga metsa mängima,
läks aga laande lauluga!
2. Sealt saivad lind ja lehepuu
ja loomad laululugu,
siis laulis mets ja meresuu
ja eesti rahva sugu.
Läks aga metsa mängima,
läks aga laande lauluga.
Läks aga metsa mängima,
läks aga laande lauluga!
3. Siis kõlas kaunilt lauluviis
ja pärjad pandi pähe,
ja murueide tütreid siis
sai eesti rahvas näha.
Läks aga metsa mängima,
läks aga laande lauluga.
Läks aga metsa mängima,
läks aga laande lauluga!
4. Ma laulan mättal mäe peal
ja õhtul hilja õues,
ja Vanemuise kandlehäääl
veel põksub minu põues.
Läks aga metsa mängima,
läks aga laande lauluga.
Läks aga metsa mängima,
läks aga laande lauluga!

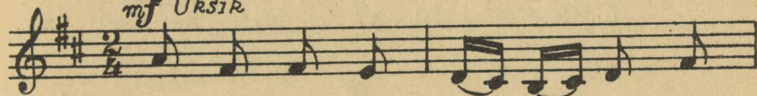
Lõõ pesa

Soome keelest

Elavalt

H. Klemetti

mf Üksik

1. Ta - lu ta - ha põl - lu pea - le

te - gi lõo - ke pesa.

f Kõik

Lii-ri, lii-ri, lei-jaa,

lii-ri, lii-ri, lei-jaa! Laulust kai-kus ke - sa.

1. Talu taha põllu peale
tegi lõoke pesa.
Liiri, liiri, lei-jaa,
liiri, liiri, lei-jaa!
Laulust kaikus kesa.

3. Munast tulid kaunid pojad,
tillutibikesed.
Liiri, liiri, lei-jaa,
liiri, liiri, lei-jaa!
Laulsid pisikesed.

2. Pesasse ta munes munad,
ise laulis aga:
Liiri, liiri, lei-jaa,
liiri, liiri, lei-jaa!
Laulis talu taga.

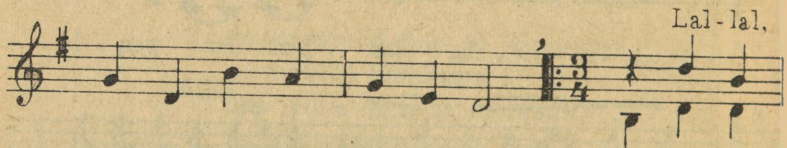
4. Siis läks lahti laulupidu,
laulis kogu pesa:
Liiri, liiri, lei-jaa,
liiri, liiri, lei-jaa!
Nii et rõkkas kesa.

Õhtu jõuab...

Parajalt

1. Õh - tu jõu - ab, päi - ke sõu - ab,

ka - ri tu - leb kar - ja - maalt. Kar - ja - ga
rõõm - sas - ti

Mal - le - ke, sü - les tal tal - le - ke,
rut - ta - vad, ko - ju nii tõt - ta - vad.

1. Õhtu jõuab, päike sõuab, kari tuleb karjamaalt.
Karjaga Malleke, süles tal talleke,
rõõmsasti ruttavad, koju nii tõttavad.
2. Taeva veerelt, pilve äärelt juba vaatab kuldne kuu.
Puhkab nüüd Malleke, magab ka talleke.
Saabunud kesköö tund, mõlemad näevad und.

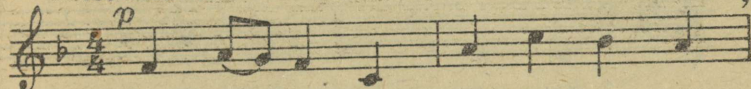
3. Hommik koidab, päike loidab, metsas rõõmus linnulaul.
Karja läeb Malleke, süles tal talleke,
rõõmsasti sammuvad, mullikad ammuvad.

Laevukene

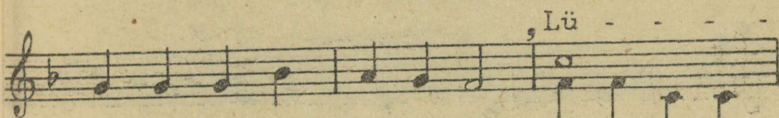
M. Körber

Röömsalt

Eesti rahvaviis,

1. Kii - gu, lii - gu, lae - vu - ke - ne,

lai - ned, lah - kelt lü - ka - ke, tõu - ka ta - gant,

ka - - - - ke!

tuu - le - ke - ne, pur - jed, häs - ti pai - su - ge.

1. Kiigu, liigu, laevukene, 2. Laintest läbi, laevukene,
lained, lahkelt lükake, lenda nagu linnuke!
tõuka tagant, tuulekene, Jõua, sõua lainte rinnal,
purjed, hästi paisuge. kiirelt liigu kaugele!

3. Kallis meri, kaunis meri,
sügav, suur ja sinine.
Ei ma lahku, lõbus meri,
iial sinust kaugele.

Mälestus Pühajärvelt

Nobedalt

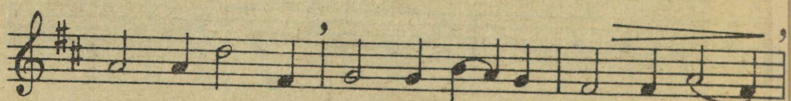
Soome viis

1. Kuu - len si - nu lain - te lak - su,
näen su vaik - sel voo - de pin - nal

sa - la - ve - te ko - hi - nat, Siis su rin - nal
päik - se - kii - ri hel - ki - vat, siis su saar - te

sõu - an, jõu - an väl - ja väik - se ve - ne - ga,
hal - ju - se - le tõt - tan röömsalt rän - da - ma.

Lal, la - la - la - la, lal - lal - lal, lal - lal - lal, lal - lal - lal,

lal, la - la - la - la, lal - lal - lal, lal - la - lal, laa!

1. Kuulen sinu lainte laksu,
salavete kohinat,
näen su vaiksel voo'de pinnal
päiksekiiri helkivat.
Siis su rinnal sõuan, jõuan
välja väikse venega.
Lal, la-la-la-la, lal-lal-lal,
lal-lal-lal, lal-lal-lal,
lal, la-la-la-la, lal-lal-lal,
lal-la-lal-laa!
Siis su saarte haljusele
tõttan rõõmsalt rändama.
Lal, la-la-la-la jne.

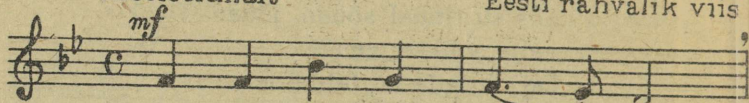
2. Sinu saarte puie varjust
leian lille nägusa,
ei ma taha hoolimatult
teda ära kitkuda.
Kaugel, kaugel muistsed ajad,
Pühajärv, sa kaugel ka.
Lal, la-la-la-la, lal-lal-lal,
lal-lal-lal, lal-lal-lal,
lal, la-la-la-la, lal-lal-lal,
lal-la-lal-laa!
Siiski sinu sala kohin
hingest ei saa kaduda.
Lal, la-la-la-la jne.

Ojakene

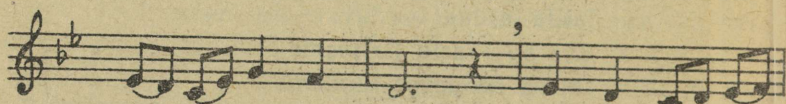
L. Koidula

Meeleolukalt

Eesti rahvalik viis

1. O - ja - ke - ne, voo - - lad

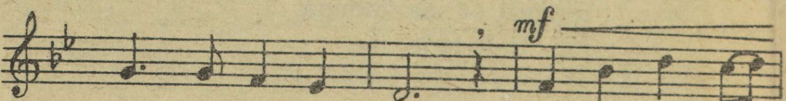
möö-da ru - tu - ga, si - nu kär-med

lai - ned, ei nad kan - na - - ta.

Vii - bi - ma - ta, kii - - relt

tõt' - vad e - da - si, ta - ga - si ei

pöö - ra nen - dest ük - si - gi.

1. Ojakene, voolad
mööda rutuga,
sinu kärmed lained,
ei nad kannata.
Viibimata, kiirelt
tõt'vad edasi,
tagasi ei pööra
nendest üksigi.

2. Vaata, kalda äärel
lilled õitsevad,
lehed kahisevad,
linnud laulavad.
Aga laine voolu
pea ei üksigi,
vahutades tõt'vad
nemad edasi.

3. Inimese elu
näit'vad lained mull':
kiirelt läh'vad tunnid,
päevad mööda sul.
Tagasi ei tule
nendest üksigi,
nii sul päevad jõudvad
eluõhtule.

Meri

J. Schmuul

Võimsalt

Edgar Arro

1. Ik - ka võim-salt karm ja uh - ke,

kee-gi sind ei or-jas - ta. Lai-ne-te laul

kandub ü - le sün - ni -

tor - mis puh - keb, kan - dub ü - le,

maa.

kandub ü - le sün - ni - maa. Lai - ne - te laul

tor - mis puh - keb, kandub ü - le sün - ni - maa.

1. Ikka võimsalt karm ja uhke,
keegi sind ei orjasta.
Lainete laul tormis puhkeb,
kandub üle sünnimaa.
Lainete laul tormis puhkeb,
kandub üle sünnimaa.
2. Jõu ja vabaduse laulu
kohisevad sinu veed,
mandrite ja saarte kaudu
käies oma iidset teed,
mandrite ja saarte kaudu
käies oma iidset teed.

3. Nagu kevadine meri
heidab pinnalt katva jää,
samuti meis randlasveri
tõkked murrab, võitjaks jääb,
samuti meis randlasveri
tõkked murrab, võitjaks jääb.

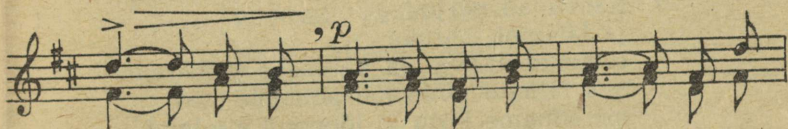
Merineidude laul

Kergelt

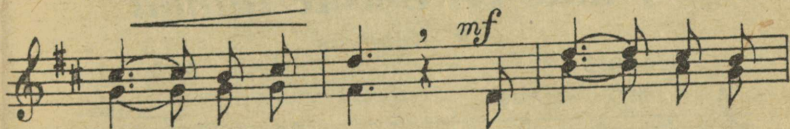
C.M.v. Weber

1. Hõl - ju - vad lai - ned ja sa - hi - seb

tuu - - le - õhk, kii - - gu - tab loot - - si - kut

lai - - ne - te lend. Me lui - - ge - na

liug - - le - me voo - - gu - de sees - ja

su - - li - nal sup - - le - me hel - - ki - vas vees.

1. Hõljuvad lained
ja sahiseb tuuleõhk,
kiigutab lootsikut lainete lend.
Me luigena liugleme voogude sees
ja sulinal supleme helkivas vees.
2. Naeratus huulil,
me kaugele kiigume,
selgele merele siirdume siit.
Ju punetab pilvedel koidikukiir
ja helkima lõonud on lainete viir.
3. Kasvavad varjud.
ja läheneb õhtuke,
tumeneb taevas ja vaikseks jääb rand.
Siis lainete põue me peidame end,
me sõuame koju ja lõppend me lend.

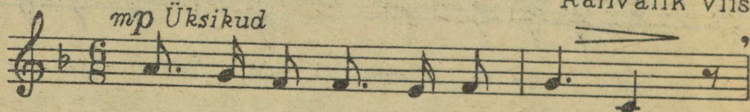
Päike on õhtule läinud

F. Kuhlbars

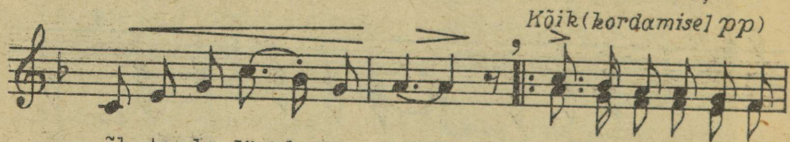
Õrnalt

mp Üksikud

Rahvalik viis

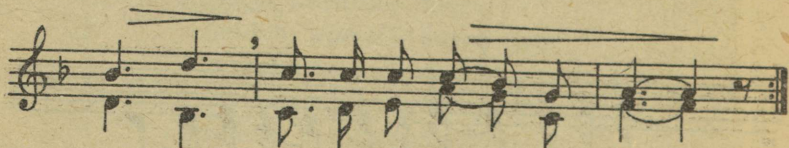

1. Päi - ke on õh - tu - le läi - nud,

Kõik (kordamisel pp)

õh - tu - le lä - he - me ka; — va - lendav u - duvaip

va - jub ü - le me metsa ja maa. —

1. Päike on õhtule läinud,
õhtule läheme ka;
valendav uduvaip vajub
üle me metsa ja maa,
valendav uduvaip vajub
üle me metsa ja maa.
2. Haljaste põõsaste peidus
allikad auravad:
särava silmaga tähed
vagusalt vaatavad,
särava silmaga tähed
vagusalt vaatavad.
3. Kuukene kuldases paadis
purjetab üle me maa,
palistab mäge ja metsa
läikiva lõngaga,
palistab mäge ja metsa
läikiva lõngaga.
4. Siin läbi õhtuse õhu
sammume lauluga;
lauldes me ast'sime õue,
lauldes me lahkume ka,
lauldes me ast'sime õue,
lauldes me lahkume ka.

Nõukogude Liidu pioneeride laul

S. Mihhalkov

Eeslauljad (Väikesed noodid 2. ja 3. salmi jaoks) S. Černezki

1. Meil ih - ka - sid õn - ne ja va - ba - dust

i - sad ja ohv - reid nad sel - le eest töid. Jah

Eeslauljad

töid. Nii Le - nin kui Sta - lin, nad võit - le - sid

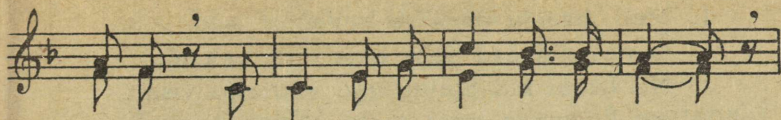

vi - salt, me ko - du - maa mei - e jaoks löid. —

Refraän. *Kõik*

Sa val - mis - tu käi - ma teed aas - ta - te -

pik-ka: sul kom-mu-nist ees-ku-juks eel;—

sest õ - pi ja töö - ta vaid rah - va heaks

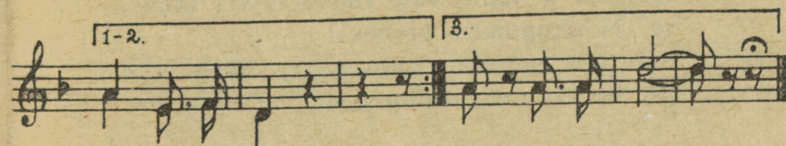
ik - ka, sa, Nõu - ko - gu - maa pi - o -

neer! Sest õ - pi ja töö - ta vaid

rah - va heaks ik - ka, sa, Nõu - ko - gu -

maa pi - o - neer!

maa pi - o - neer!—

1. Meil ihkasid õnne ja vabadust isad
ja ohvreid nad selle eest tõid. Jah tõid.
Nii Lenin kui Stalin, nad võitlesid visalt,
me kodumaa meie jaoks löid.
Sa valmistu käima teed aastatepikka:
sul kommunist eeskujuks eel;
sest õpi ja tööta vaid rahva heaks ikka,
sa, Nõukogumaa pioneer!
Sest õpi ja tööta vaid rahva heaks ikka,
sa, Nõukogumaa pioneer!

2. Et komnoore tunnusmärk hiilgaks me rinnas,
et rahvas võiks austada meid. Jah meid.
Kui Lenin ja Stalin vaid edasi minna
meil tööde ja teaduste teid!
Sa valmistu käima teed aastatepikka:
sul kommunist eeskujuks eel;
sest õpi ja tööta vaid rahva heaks ikka,
sa, Nõukogumaa pioneer!
Sest õpi ja tööta vaid rahva heaks ikka,
sa, Nõukogumaa pioneer!

3. Pioneerlikku töotust me valmis kõik kandma,
et kodumaa meelest ei kaoks, ei kaoks,
ja nii nagu Lenin ja Stalin kõik andma
me kaunima kodumaa jaoks.
Sa valmistu käima teed aastatepikka:
sul kommunist eeskujuks eel;
sest õpi ja tööta vaid rahva heaks ikka,
sa, Nõukogumaa pioneer!
Sest õpi ja tööta vaid rahva heaks ikka,
sa, Nõukogumaa pioneer!

Kodumaa

Marsi tempos

M. Jordanski

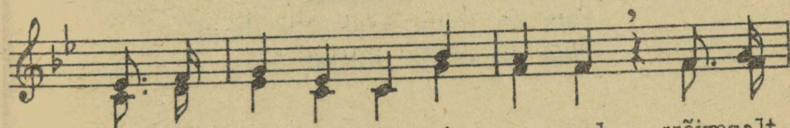
Ai - nu - ük - si meil maa - il - mas on nii

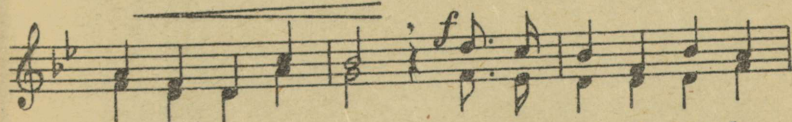
a - var ko - du - maa. Kus on lei - da veel siin

il - mas maa nii lai ja pii - ri - ta?

Põh - jas jäi - ne me - ri voo - gab, võimsalt

lai - ne - ta - mas ta. Lõu - na - pii - ril päi - ke

hoo - vab soo - just al - la lõp - ma - ta.

1. Ainuüksi meil maailmas
on nii avar kodumaa.
Kus on leida veel siin ilmas
maa nii lai ja piirita?
Põhjas jääne meri voogab,
võimsalt lainetamas ta.
Lõunapiiril päike hoovab
soojust alla lõpmata.
2. Palju rikkust maa meil kannab,
võõrast me ei tahagi,
aga oma maad ei anna
käest me mitte iialgi.
Vabadus on meie veres,
helkjat rõõmu täis on rind.
Rahvad koos me Liidu peres,
kindlalt kaitstud kodupind.
3. Ainuüksi meil maailmas
on nii avar kodumaa.
Kus on leida veel siin ilmas
maa nii lai ja piirita?

Noodiōpetus

LAULUST.

Laul koosneb luuletusest ja viisist.

Luuletus selgitab laulu sisu ja annab meeoleolu, viis aga haarab sügavamalt tundeid.

Luuletus koosneb ilukõneliselt riimitud sõnadest, viis — iluhääleliselt korraldatud helidest.

Lauluviisi helidel on mitmesugune:

- 1) tugevus (nad on vaiksemad ja valjemad),
- 2) vältus (nad on pikema ja lühema kestusega),
- 3) kõrgus (nad on kõrgemad ja madalamad) ja isegi
- 4) värv (nad on heledamad ja tumedamad, sest öeldakse näiteks, et lapse häälel on hele kõla, mehe häälel aga tume jne.).

RÕHUALAD VÕI TAKTID 2- JA 3-LÖÖGILISED.

Lauluviisi tähelepanelikult kuulates võib märgata rõhuga helide korrapärasest kordumist väikeste ajavahemikkude järel. Niisugust ajavälde ühest rõhust kuni järgmiseni nimetatakse rõhualaks või (ülesmärgitult) taktiks. Üldiselt on taktid mitmesuguse kestusega, kuid ühes ja samas laulus enamasti omavahel võrdsed.

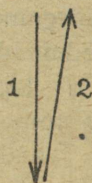
Taktide kestuse ühtlustamiseks viibatakse laulu lauldes käega (või kätega) Niisugust viipamist nimetatakse taktilöömiseks.

Lihtsamad taktid on:

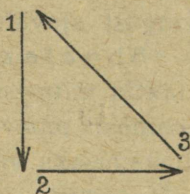
- 1) kahelöögilised, s. o. sellised, kus uus rōhk kordub iga kahe taktilöögi järel, ja
- 2) kolmelöögilised, s. o. niisugused, kus uus rōhk kordub iga kolme taktilöögi järel.

Tuttavat või ka täitsa võõrast laulu kuuldes on kergelt ära arvata, mitmelöögilises taktis on kuulatav laul. Selleks võib laulu järgi marssida ja tähele panna: kui rōhuga hõõrdub alati vasaku jala astumisel (s. o. iga kahe sammu järel), siis on laul kahelöögilises taktis, kordub see aga üks kord vasaku jala ja teine kord parema jala astumisel (s. o. iga kolme sammu järel), siis on laul kolmelöögilises taktis.

Kahelöögilist takti viibatakse käega nii:

kolmelöögilist takti aga nii:

Küsimusi ja ülesandeid: Nimetada laulu kaks tähtsamat osal! Millest koosneb luuletus? Millest koosneb lauluviis? Mispoolest helid erinevad üksteisest? Kuulata ja ära arvata, missugune kahest ettelauldavast helist on valjem — vaiksem, pikema — lühema kestusega, kõrgem — madalam, heledam — tumedam. Mida märkame lauluviisi helide tugevust jälgides? Kuidas nimetatakse laulus ajaväldet ühest rõhust kuni järgmiseni? Mis-sugused on lihtsamad taktid? Kuidas tajume, mitmelöögilises taktis on kuulatav laul? Kuidas viibatakse 2- ja kuidas 3-löögilist takti?

Kuulata mitmesuguste laulude või mängupalade ettekannet ja arvata (kohapeal marssides), mitmelöögilises taktis need on! Lüüa takti! Korrata varemõpitud laule ja arvata, mitmelöögilises taktis need on! Lüüa vastavalt takti!

HELIDE VÄLTUS — RÜTM.

Laulu helid on mitmesuguse vältusega ja seega nad annavad nn. rütm i. Nii näiteks öeldakse laulude kohta, mis koosnevad lühema vältusega helidest kiires järgnevuses üksteisele, et need on elava rütmiga laulud, teiste kohta jälle, kus üksteisele järgnevad mitmesuguse kestusega helid, — et need on mitmekesise rütmiga. Näiteks tuntud laul „Süda tuksub“ on kaunis elava ja mitmekesise rütmiga.

Et laulu rütmilisse liikumisse rohkem selgust tuua, selleks on rütm korraldatud taktidesse.

Kuna taktimõõtmiseks tarvitatakse korrapäraseid käeviipeid, siis samalaadselt mõõdetakse ka üksikute helide vältust. Nii eritletakse 1-löögilisi, 2-löögilisi, $1/2$ -löögilisi jne helisid. Neid märgitakse nootidega.

ÜHELÖÖGILINE NOOT JA PAUS, POOLELÖÖGILISTE PAAR.

Ühelöögiline heli märgitakse ühelöögilise noodiga ja teda loetakse ta kestusele vastava silbiga „t a m“:

1-löögiline heli = = tam.

Poolelöögiline heli märgitakse poolelöögilise noodiga. Kuna aga niisuguseid tuleb ühele löögile 2, siis märgitakse need poolelöögiliste nootide paariga ja loetakse nende kestusele vastava silbipaariga „ta-ra“:

kaks $\frac{1}{2}$ -löögilist heli = või = ta-ra.

Laulu kestel on mõnikord vaja hetkeks vaikida. Niisugust vaikimist märgitakse pausiga.

Ühelöögiline vaikimine märgitakse 1-löögilise pausiga:

1-löögiline paus =

Küsimusi. Millest tekib laulu rütm? Missuguse rütmiga laule võib üldiselt tähele panna? Nimetada mõni tuntud elava rütmiga laul! Kuidas mõõdetakse laulu heli vältust? Millega märgitakse heli vältus? Kuidas märgitakse 1-löögiline heli? Missuguse rütmisilbiga seda nimetatakse? Kuidas märgitakse poolelöögiliste helide paar? Kuidas seda nimetatakse?

Ülesandeid: Kuulata mõnd õpetaja poolt ettelauldud laulu ja märkida kuulmise järgi noodijoonele iga rõhuga silbi ette püstkriips, s. o. taktikriips, aga noodijoone lõppu kahekriipsuline lõppmärk! Kuulata siis jälle, lüüa takti, vaadelda tähelepanelikult laulu rütmi ja märkida see vaatluste najal samale noodijoonele!

Lüüa takti ja lugeda noodistatud rütmi vastavate rütmisilpidega!

Lüüa takti ja laulda viisi rütmisilpidega!

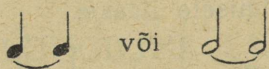
Lüüa takti ja laulda sõnadega — kõik salmid!

KAHELÖÖGILINE NOOT.

Kahelöögiline heli märgitakse 2-löögilise noodiga ja seda nimetatakse ta kestusele vastava rütmisilbiga „taa“:

2-löögiline heli = = taa.

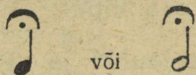
Kui laulus ainsal silbil kuulub kaks isesuguse kõrgusega ühe- või kahelöögilist heli, siis vastavad noodid ühendatakse vibutaolise „side“-märgiga:

Küsimusi: Kuidas noodistatakse 2-löögiline heli? Missuguse rütmi-silbiga teda nimetatakse? Kuidas noodistatakse kaks isesuguse kõrgusega 1-löögilist heli ühel silbil? Kuulata laulettekandeid ja arvata, mitmelöögilises taktis need on!

PEATUSMÄRK.

Sagedasti peetakse lauluviisi lõppheli laulu lõppmulje kindlustamiseks välja ülemääraselt. Seda märgitakse noodikirjas peatusmärgiga (fermaat) noodil:

Lüüa takti ja lugeda noodistatud laulu rütmi vastavate rütmisilpidegal Lüüa takti ja laulda rütmisilpidega ning sõnadega! Kõik salmid.

KOLMELÖÖGILINE NOOT.

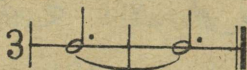
Kolmelöögiline heli märgitakse 3-löögilise noodiga (mis pole muud kui 2-löögiline noot punktikesega noodipea kõrval) ja seda nimetatakse ta kestusele vastava rütmisilbiga „t a a a“:

3-löögiline heli = = taaa.

Üldse, punktike noodipea kõrval pikendab selle noodi kestust, lisades talle pool ta endisest kestusest.

Kui laulurütmi märkiv noot mõnel sõnasilbil peab

olema pikema kestusega, kui seda võimaldab takt, millesse ta kuulub, siis liidetakse sellele sidekaarekese abil järgmises taktis vajaliku vältusega uus noot, mille vältus arvatakse eelmisele lisaks:

Küsimusi: Kuidas noodistatakse 3-löögiline heli? Kuidas teda nimetatakse? Mis tähendus on punktikesel noodipea kõrval? Kuidas noodistatakse helid, mis on pikema kestusega kui üks takt?

KORDAMISMÄRGID.

Laulu või selle osa kordamist tähistatakse kordamismärgiga: || korratava osa lõpus.

(Jälgida „Pallimängu-laulu“ ja „Pulmalusti“.)

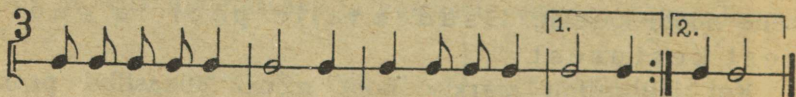
On aga korratav osa laulu keskpaigas, siis pannakse kordamismärk selle algusse ja lõppu || : : ||

(Jälgida „Labajalavalssi“.)

KÄÄNUD.

Laulu või selle osa kordamisel on lõpposa sagedasti endisest pisut erinev. Sel juhul erinevad lõpptaktid märgitakse nummerdatud klambrikes- tega nende peal ja klambrialust osa nimetatakse käänuks. Nii 1. käänd ja 2. käänd. Kordamisel jääb endastmõistetavalt vahele 1. käänd.

Ülesanne: Takti lüües lugeda alljärgnevat rütmi!

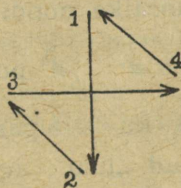

Ulesandeid: Lugeda rütmisilpidega varemõpitud ja ka õpitavate laulude rütmi. Kirjutada noodiraamatust ära «Mängulaulu» rütm. Lugeda rütmisilpidega või koputada.

NELJALÖÖGILINE TAKT.

Rohkesti laule on 4-löögilises taktis. See takt on tekkinud 2-löögiliste rõhualade liitumisest ($2 + 2 = 4$). Seepärast on temas kaks rõhku: esimesel löögil võrdlemisi tugevam rõhk ja kolmandal löögil pisut nõrgem ($\overset{\uparrow}{|} + \overset{\uparrow}{|}$). Et 4-löögiline takt koosneb kahest 2-löögilisest, siis kuuulates võib teda kergesti segada 2-löögilisega. Selle vältimiseks on vaja takti rõhke hoolikalt tähele panna: tugevrõhud korduvad iga nelja löögi järel. Neljalöögiline takt märgitakse sagedasti ka märgiga C.

4-löögilist takti lüüakse nii:

Ulesandeid: Harjutada 4-löögilist takti ladusalt lööma! Kuulata mitmesuguseid laulu- või mängupalade ettekandeid ja arvata, mitmelöögilises taktis need on! Kuulata ettekandeid 4-löögilises taktis ja koputada pliiatsotsaga lauale: tugevrõhkudel tugevasti ja nõrgemal vaikselt!

Märkida kuulmise ja vaatluste najal laulu «Minu vanaema» takt ja rütm! Töötada see läbi ja õppida laul selgeks!

PUNKTEERITUD RÜTM KAHE LÖÖGI PIIRIDES.

Laulu rütmi vaatlemisel, kui viisis kuulduv heli kestab näiteks 1, 2, 3 lööki, või isegi siis, kui ühele löögile tuleb kaks võrdse kestusega heli, on sellest kaunis kerge aru saada ja seda ka vastavalt noodistada. Raskem on, kui vaadeldav heli kestab $1\frac{1}{2}$ lööki. Kuid seda tuleb ette väga sagedasti. Kuna aga sel juhul $1\frac{1}{2}$ -löögilisele helile enamasti ikka järgneb $\frac{1}{2}$ -löögiline heli, siis üheskoos nad moodustavad 2-löögilise rütmi. Selles võib takti löömise ja hoolika vaatluse najal tähele panna, et esimene heli kestab rohkem kui üks löök, aga teise löögi kestel liitub sellele lühem (poolelöögiline) heli. Nii-sugust rütmi nimetatakse ta kestusele vastava silbipaariga „t a á m - r a“:

$1\frac{1}{2}$ -löögiline + $\frac{1}{2}$ -löögiline heli =   = taám-ra.

(Nagu teada, lisab punktike noodi kõrval sellele poole ta endisest kestusest. Siis   pole tegelikult muud kui Seepärast ka silbipaaris „taám-ra“ esimene silp on vaid pikendatud „tam“, aga teine pool „ra“ silbipaarist „ta-ra“.)

Harjutus: Takti lüües lugeda alljärgnevat rütmi!

Noodistada H. Lepnurm'e «Noorusjõud» rütm! Õppida laul selgeks!

PUNKTEERITUD RÜTM ÜHE LÖÖGI PIIRIDES.

Kaks heli ühel löögil nii, et esimene neist on pikema ja teine lühema kestusega, moodustavad harilikult $\frac{3}{4} + \frac{1}{4}$ -löögilise rütmi. Seda nimetatakse silbipaariga «tái-ri» ja noodistatakse nii:

$$\frac{3}{4} + \frac{1}{4} = \text{musical notation} \text{ või } \text{musical notation} = \text{tái-ri*})$$

Ulesanne: Noodistada kuulmise ja vaatluse najal «Laevuri laulu» lakt ja rütm! Õppida laul selgeks.

$\frac{1}{4}$ -LÖÖGILISED NOODID.

Laulu rütmis on kaunis tihti ka niisuguseid kiirkäike, kus ühele löögile tuleb 4 võrdse kestusega heli. Neid noodistatakse veerandlöögiliste nootidega ja nimetatakse vastava silbi-nelikuga «ti-ri-ri-ri»:

$$4 \text{ veerandlöögilist heli} = \text{musical notation} \text{ või } \text{musical notation} = \text{ti-ri-ri-ri.}$$

Ulesanne: Kirjutada noodiraamatust ära «Pallimängu-laulu» rütm.

HELIDE KÕRGUS.

Seni oleme tegelnud ainult laulu helide vältusega (rütmiga), kuid noodiraamatus on noodistatud ka helide kõrgus. Helide kõrguse noodistamisel on kõrgema kõlaga helid asetatud muidugi joonestiku kõrgemaise kohtadesse, madalamad aga madalamaise. Püüame noodiraamatust jälgida ka viisikäike üles-alla!

HELIASMIK.

Kuna lauluviisi helid on peale erineva vältuse ka erineva kõrgusega, siis rütmilise oskuse kõrval on väga suur tähtsus ka heli kõrguse tundmisel.

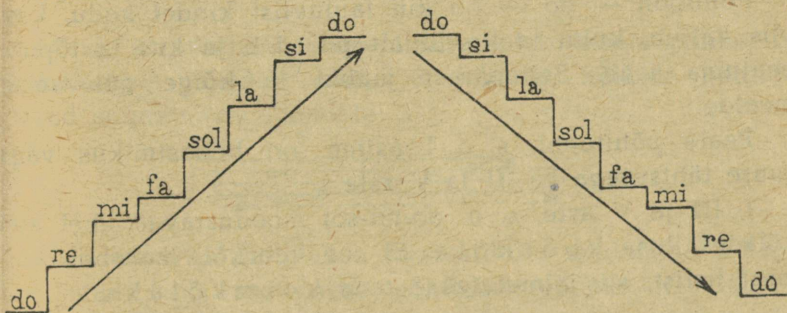
*) Rõhutada eriti esimest silpi.

Kuulates võib tähele panna, et helid üksteisega võrreldes on kõrgemad ja madalamad.

Et neid tundma õppida, tuleb neid vaadelda kindlas korras.

Nagu tähed, millest moodustatakse sõnu ja lauseid, on korraldatud järjestikku, nimelt tähestikku, nii ka helid, millest moodustatakse lauluviise, on korraldatud kindlasse järjestikku. Seda järjestikku nimetatakse helirede-lik s ehk heliastmikuk s, sest selles helid järgnevad üksteisele teatud astmelises järjestikus tõusvas või laskuvas suunas.

Heliastmete nimed tõusvas—laskuvas suunas on:

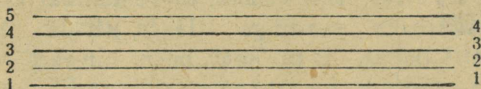
Küsimusi ja harjutusi: Kuulata, kumb kahest ettelauldud helist on kõrgem, kumb madalam! Laulda heliastmikku tõusvas suunas! Laulda heliastmikku laskuvas suunas! Laulda mõni tuttav laul ja laulu lõppedes ümiseda vaikselt see heli, mis laulust kuidagi kõige püsivamalt meelde jäi. Kuulata võõrast laulu («Tõistre Tõnu») ja laulu lõppedes ümiseda see heli, mis laulust kõige püsivamalt meelde jäi!

PÕHITOON JA KOLMKÕLA.

Lauldes või kuulates jääb meile igast laulust teatav heli mällu just kui mõttes helisema. See heli on nagu lauluviisi keskuseks: lauluviis just kui pöörleb selle

HELIKÖRGUSE NOODISTAMINE.

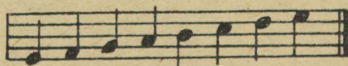
Heli kõrgus märgitakse noodijoonestikule. Noodijoonestikus on 5 joont ja 4 vahet:

Noote kirjutatakse joontele ja vahedele:

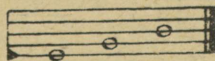
Noodi kirjutamisel joonestikule tuleb tähele panna, et ühehäälses viisides, alates 3. joonest, kõikide nootide varred suunatakse allapoole:

Kui lauluviisi tahetakse joonestikule madalama kõlaga noodistada, siis asetatakse põhitoon mõnele madalamale joonele või vahele, tahetakse seda noodistada aga kõrgema kõlaga, siis asetatakse ka põhitoon kõrgemale joonele või vahele.

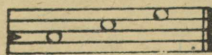
Küsimusi ja ülesandeid: Kumb alltoodud näiteist kõlab kõrgemalt?

Nr. 1

do mi sol

Nr. 2

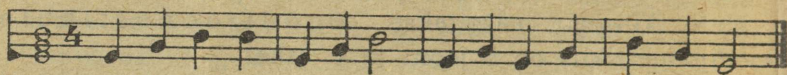

do mi sol

Arvata, missugune õpitud lauludest algab kolmkõla järjestikuga! Takti lüües lugeda «Tõistre Tõnu» rütmi! Vaadata, kus asub laulu põhitoon, ja takti lüües laulda seda laulu vastavas rütmis astmenimedega (do-mi-sol jne.) ja sõnadega!

„Tõistre Tõnu“.

*)

Tõistre Tõ-nu to-re nees, to-re-dam tal täkk veel ees,
sõi-dab uh-ke saa-ni-ga lä-bi kü-la tä-na-va.
Lu-mi tuiskab, lu-mi keeb, ho-bu hir-nub, nal-ja teeb.
Kü-la - nei-ud nä-gu-sad va-hi-vad ja va-hi-vad.

Laulu võib kõrgemalt või madalamalt laulda. Sama võib teha ka laulu noodistamisega. On vaja mingi laul esialgsest näiteks ühe astme võrra kõrgemalt noodistada, siis asetatakse põhitoon noodijoonestikul endisest astme võrra kõrgemale ja noodistatakse ka järgnevad noodid sama võrra kõrgemale. Vajaduse korral tehakse sama, asetades põhitoon ja järgnevad astmed võrdset madalamale.

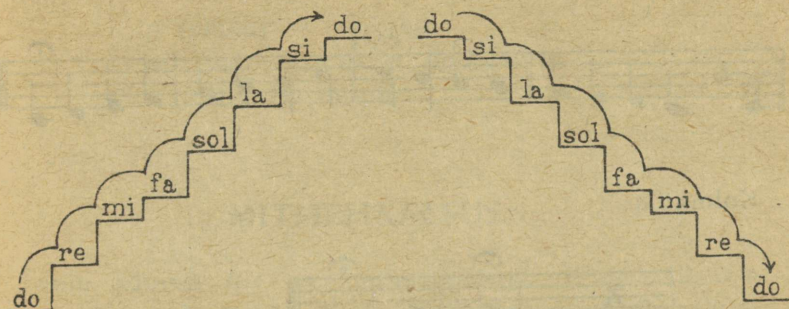
Näiteks:

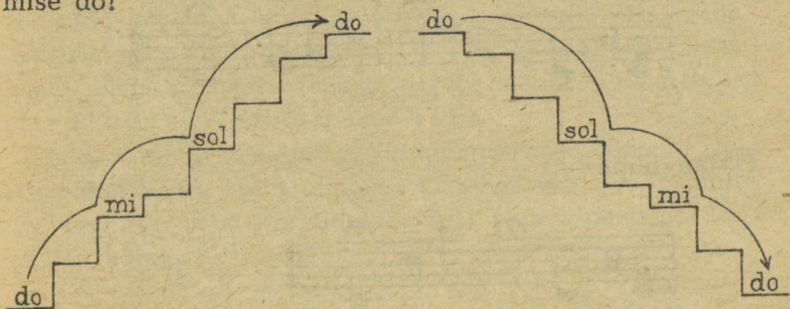
Ülesanne: Kirjutada «Tõistre Tõnu» 1 astme võrra madalamale!
Kirjutada «Tõistre Tõnu» eelmisest 2 astme võrra kõrgemale!

*) Vastava heliastmiku kõrguse kindlaksmääramiseks märkigem laulu algusse põhitooni koht pisikese kolmnurgakesega ja peale selle veel vastava kolmkõlaga.

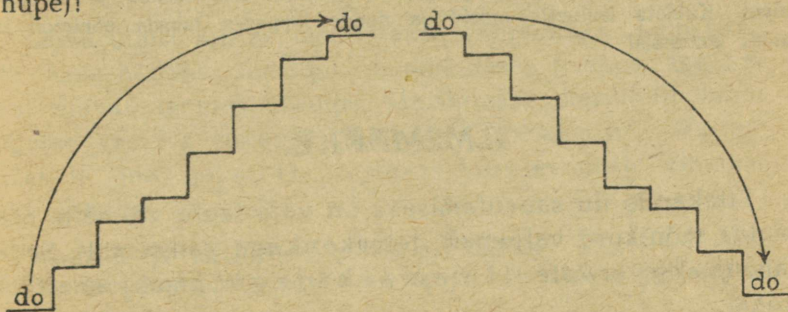
Laulda heliastmikku edasi-tagasi!

Laulda kolmkõla do-mi-sol, lisades sellele ka ülemise do!

Laulda hüpe alumiselt do-lt ülemisele ja tagasi (oktaavhüpe)!

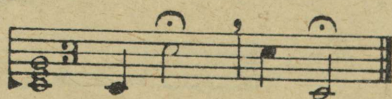
Heliastmik põhitooniga abijoonekesel noodistatakse nii:

Kolmkõla:

Oktaavhüpe:

Ülesanne: Laulda noodi järgi heliastmikku, kolmkõlasid ja oktaavhüpet. Kuulata laulettekandeid ja nende lõppedes tabada põhitoon ja laulda kolmkõla!

ILMEMÄRKE.

Ettekande ilu saavutamiseks on vaja laulu või selle osa laulda mõnikord valjumalt, teinekord aga vaiksemalt. Seda tähistatakse eriliste ilmemärkidega noodijoonestiku kohal.

Nii:

p (*piano*) = vaikselt,
mf (*mezzo-forte*) = poolvaljult,
f (*forte*) = valjult.

MITMEHÄÄLSUS.

Laulu suurim ilu on mitmehäälsus. Kõige lihtsam mitmehäälsus on kahehäälsus. Kahehäälse laulu harjutamiseks pakuvad esialgselt huvi niisugused laulud, kus mõlemad hääled (nii esimene kui ka teine) laulavad sama viisi, kuid algavad laulmist noodis näidatud eri aegadel. Niisugust mitmehäälsset laulu, kus teine hääl (või teised hääled) esimest häält täpselt järele aimab, nimetatakse keerdlauluks või kaanoniks.

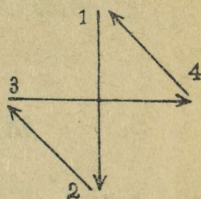
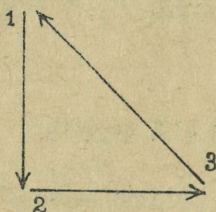
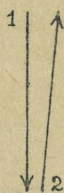
Laulda noodiraamatust „Mängulaulu“ ja õppida laul hästi pähe! Võtta osa laulmisest kahehäälselt! (Selle juures mitte toppida sõrmi kõrvadesse! Just kõrv peab harjuma 2-häälse kõlaga.)

TEMPO.

Laulu üldist kiirust nimetatakse võõrsõnaga „tempo“ Oeldakse näiteks: see laul on pikaldases tempos, aga too laul elavas tempos. Tempo tähistatakse harilikult laulu algusse vastava sõnaga: „Parajalt“, „Pikkamisi“, „Ruttu“, „Elavalt“ jne. ja sellele vastavas kiiruses peab toimuma taktiloomine.

Harjutusi ja ülesandeid: Noodistada kuulmise ja vaatluse rajal «Kevade on tulnud ju» ja takti lüües lugeda seda rütmisilpidega hoo-
sas tempos!

Kuulata muusikalisi ettekandeid ja iga ettekande lõpul tabada põhitoon ning laulda kolmkõla! Arvata, missuguses tempos ja mitmelöögilises taktis need on! Lüüa vastavalt takti:

TAKTIMÕÖT.

Noodiraamatus tähistatud taktimõõte siin märgitava-tega võrreldes võib tähele panna, et need erinevad ükstei-sest. Noodiraamatus on taktimõõt tähistatud murruga ($\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$), siin aga lihtarvuga 2, 3, 4. Et asjasse selgust tuua, peab teadma, et

- o s. o. neljalöögilist nooti nimetat. ka terveks noodiks, siis:
- o " " kahelöögilist " " " " $\frac{1}{2}$ -noodiks,
- o " " ühelöögilist " " " " $\frac{1}{4}$ -noodiks,
- o " " poolelöögilist " " " " $\frac{1}{8}$ -noodiks.

Seda teades on arusaadav, et kui näiteks ühelöögi-list nooti (♩) nimetatakse $\frac{1}{4}$ -noodiks, siis 2-löögilist takti võib nimetada $\frac{2}{4}$ ehk $\frac{2}{4}$ -taktiks. See viimane mäрге näitab täpsemalt, et iga takt peab vastama kahele neljan-dik-noodile, sellepärast niisugust märkimisviisi harilikult tarvitataksegi.

RÜTMI KORDAMISTABEL.

Seniõpitud rütmidest annab ülevaatliku pildi ja võimaldab rütmilisi teadmisi tarbe korral ka täiendada alljärgnev tabel sagedamini esinevaist rütmidest ja pausidest.

Noodid:

1• löögiline heli		= tam
2• " "		= taa
3• " "		= taaa
4• " "		= taaaa
$\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ löögilised helid	 või 	= ta=ra
$\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4}$ " "	 või 	= ti=ri=ri=ri
$1\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ " "	 	= taám-ra
$\frac{3}{4} + \frac{1}{4}$ " "	 või 	= tái=ri
$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4}$ " "	 või 	= tá=ri=ri
$\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{2}$ " "	 või 	= ti=ri-ra
$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3}$ " trioolid	 või 	= ta=ra=ra

Pausid:

1 = 1-löögiline

— = 2-löögiline

—• = 3-löögiline

— = terve-takti paus

• = $\frac{1}{2}$ -löögiline

HARJUTUSI JA JUHISEID LAULMISEKS NOODI KAASABIL.

Helitabamist heliredeli ja kolmkõla piirides.

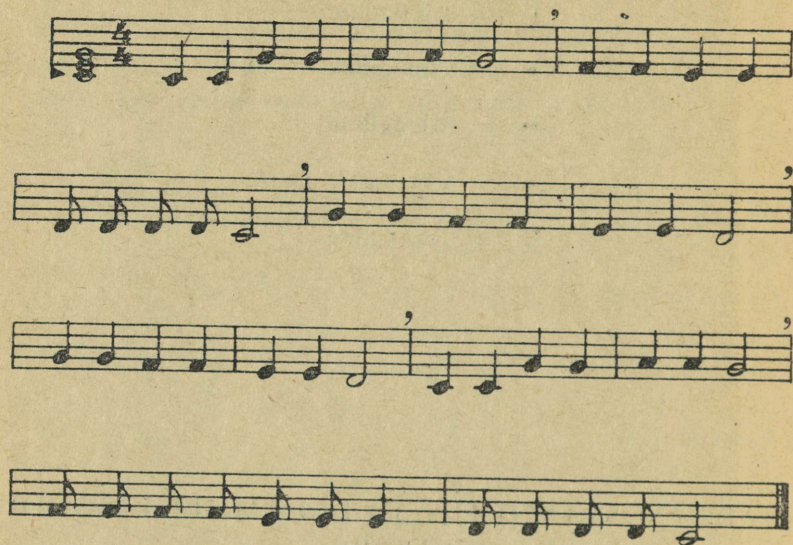
Lauluviis kujutab endast erineva kõrguse ja kestusega, rütmiliselt korraldatud, sisulises seoses olevat helide järjestikku.

Et noot lauljale võiks pakkuda kullaldašt abi lauluviisi õppimisel ja mõistmisel, selleks on vaja seoses laulude laulmisega kuulmise ja noodi järgi ning rütmiliste oskuste ka helikõrguste tabamise oskust järjekindlalt edasi arendada.

Alljärgnevaga see töö jätkubki.

Ulesanne: Katsuda noodi järgi alljärgnevaid laule iseseisvalt laulda, loetudes seni omandatud teadmiste ja oskuste. Laulda nii astmenimedega kui ka rütmisilpidega.

Väike laul.

Sagedasti laul ei alga põhitoonist. See selgub, kui laulu lõppedes tabada kuulmise järgi põhitoon ja seda võrrelda algtooniga. Ühtlasi saab siis kuulmise järgi heliastmiku või kolmkõla põhjal selgusele jõuda, mitmes aste on laulu algtooniks.

Ulesandeid: Laulda laulu «Nüüd lahkud, linnuke». Laulu lõppedes tabada põhitoon ja arvata, mitmendast astmest algab see laul.

Vaadata «Jahilaulu» nooti, arvata ära, mitmendast astmest see algab, ja antud põhitooni järgi tabada vastav aste ning katsuda noodi kaasabil seda laulu laulda astmenimedele, rütmisilpide ja sõnadega.

Jahilaul.
Kaanon.

Hoogsalt

mf ① ②

Kuul-ge, kau-gel nur-me peal

③ ④ *mf*

kõ-lab ja - hi - sar-ve hääl: traa-raa,

traa-raa, ka - ja kau-gel kuul - da.

HELIASTMETE REA JÄTKAMINE PÕHI-
TOONIST ALLAPOOLE.

Heliastmete rida on võimalik jätkata alumisest põhitoonist allapoolegi (s. o. madalamasse oktaavi) (do-si-la-sol jne.). Heliredeli viis jääb sel juhul loomulikult samaks mis eelmises oktaavis, küll aga kõlab see oktaavi võrra madalamalt. Sageli siirdubki lauluviis põhitoonist madalamale. Eriti tihti võib viisides kohata põhitoonist madalamale siirdunud sol-astet.

Ülesandeid: Laulda heliredelit mitmesuguses rütmis! Laulda heliredelit alumisest do-st allapoole — kuni sol'ini:

Ülesanne: Väljudes 1. vahes asetsevast põhitoonist katsuda laulda noodi kaasabil «Rõõmulaulu» rütmisilpide, astmenimede ja sõnadega! (Soovitav võimaluse korral ka 2. — 4-häälselt.)

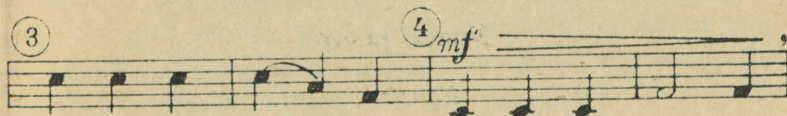
Rõõmulaul.

Rõõmsalt

Kaanon.

Lõ-bu-sal mee-lel, kõ-la-val kee-lel

la-se-me lee--lu, kuu-le ei kee-lu.

La-la, la-lal, la-lal, la-la-la-la-lal, la-lal,

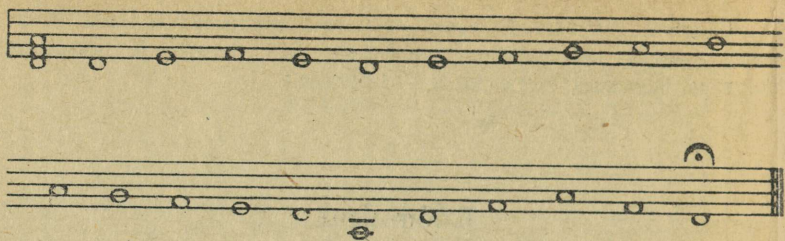

la-la-la-la-la, la-lal-lal, la-la-la-lal, laa!

Ülesandeid: Laulda mitmekesises lempos ja rütmis duur-heliredelit ja kolmkõla!

Laulda helitabamis-harjutust etteütluuse järgi!

Laulda helitabamis-harjutust noodi järgi.

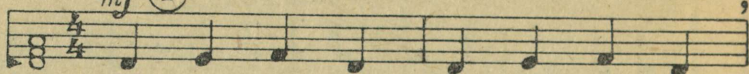
Õppida selgeks noodi järgi ja võimaluse korral lauda ka
2- — 4-häälselt!

Vaata Jaaku.

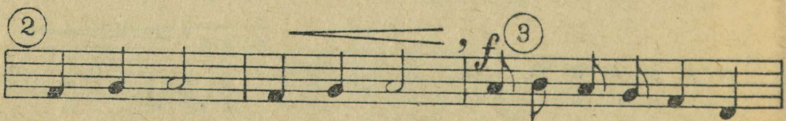
Kaanon.

Parajalt

mf ①

Vaa - ta Jaa - ku, vaa - ta Jaa - ku,

uh - ket meest, uh - ket meest: kel - la - de - ga sõi - dab,

kel - la - de - ga sõi - dab: pimm - param - pimm, pimm - pamm - pimm!

DUUR- JA MOLL-HELITÕUD.

Tuntud lauluviise vaadeldes võib tähele panna, et ühed neist on röömsad (näiteks „Süda tuksub“, „Üles, üles“, „Röömulaul“), teised aga kurvakõlalised (näiteks „Nurme seisab nukker“, „Pisarad“, „Meil aiaäärne tänavas“).

Lauludele, mis on röömsakõlalised, on aluseks meile tuntud heliastmik, millele on omane röömus, helge kõla. Seda heliastmikku nimetatakse duur-heliredeliks ja kõik laulud, mis on loodud selle heliredeli alusel, on röömsakõlalised. Nad kuuluvad röömsasse, nn. duur-helitõugu. Kuid peale selle on veel teine, kurvakõlaline heliastmik. Seda nimetatakse moll-heliredeliks ja laulud, mille aluseks on olnud moll-heliredel, on kurvakõlalised. Nad kuuluvad kurvakõlalisel, nn. moll-helitõugu.

Kui duur- ja moll-heliredeleid kuulata, siis võib märgata, et nii ühes kui teises kõik astmevahed pole ühesuurused. Neid kummaski heliredelis omavahel võrreldes ilmneb kahes kohas tavalisest väiksemaid astmevahesid. Need on pooletoonilised*) astmevahed, kuna kõik teised on tervetoonilised.

Usna tähelepanelikult kuulates võib märgata, et kummaski heliredelis pooletoonilised astmevahed on eri kohtadel ja sellest oleneb nende erinev kõlgi. Erinevus selgub nähtavalt, kui kummagi heliredeli kuulamise ja vaatluse najal ehitada piltlikud heliastmikud ja need kõrvutada.

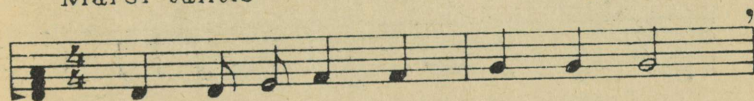
*) Üldse väiksemaid, mida inimkõrv võib selgesti eraldada.

Ülesanne: Alljärgnev laul kuulub moll-helitõugu. Laulda algul moll-heliredelit ja siis väljudes I. joone all asetsevast põhitoonist laulda noodi kaasabil ka laulu:

Hakkame, mehed, minema.

Marsi taktis

G. Ernesaks

Hak - ka - me, me - hed, mi - ne - ma.

ko - du poo - le kõn - di - ma. ta - re poo - le

tõt - ta - ma. ta - re poo - le tõt - ta - ma.

HELITABAMIST SEOSSES VÄIKESTE HÜPETEGA.

Ei ole raske noodi järgi neid laule laulda, kus viis liigub astmelises voolavas järjestikus või kui teebki hüppeid, siis ainult ühelt kolmkõla toonilt teisele. Raskemad on viisi hüppelised käigud väljaspool kolmkõla piirkonda. Nende tabamisel tuleb end abistada toetuspunktidest, mida pakuvad kergesti-tabatavad (kolmkõla) astmed.

Ülesanne: Laulda noodi kaasabil alljärgnevaid laule, abistades end selliselt.

Kellahelin.

Kaanon.

Rahulikult

①

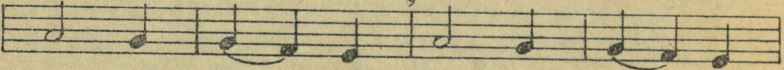
Kau-gelt kos-tab kel-la - he - - lin,

②

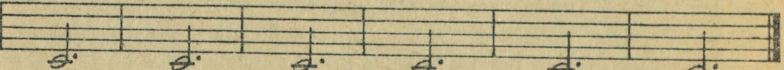
kel-la - he - - lin, kõr-vu kau-nim

③

kand-le - kõ - - lin, kand-le - kõ - - lin:

③

pimm, pamm, pimm, pamm, pimm, pamm.

Koer läeb karja.

Kaanon.

Naljatelles

mp ①

Koer läeb kar-ja: kom-pa, kom-pa,

kom-pa, kom-pa, sa - ba . so - rus, sa - ba so - rus,
 pea tal no - rus. kar - jast ko - ju:
 tim-pa - tam-pa, tirr - di, vin - ta - vän - ta, virr - di!

LAULU NOODISTAMINE VAJALIKUS KÕRGUSES.

Kuna ühte ja sama laulu võib laulda mitmesuguses kõrguses, siis on sama võimalus ka laulu noodistamiseks. Et laulu kõlaline kõrgus oleneb põhitooni kõrgusest, siis ka noodijoonestikul: mida kõrgemale asetada laulu põhitoon, seda kõrgemalt laul peab kõlama, või vastupidiselt.

Ülesanne: Kirjutada laulu «Üles, üles!» viis 1 astme võrra kõrgemale:

„Üles, üles!“

Ü - les, ü - les, hel - lad ven - nad, ü - les, ü - les,

JUHTTOON — DUURIS.

Lauldes duur-heliredelit peatumisega VII astmel (si), avaldub tugevat tunglevust VIII astmele, s. o. põhitoonile (do). Kuna VII—VIII (I) astmete vahe on $\frac{1}{2}$ tooni ja seetõttu VII aste (si) just kui juhib häälekäigu jälle põhitoonile, siis nimetatakse seda juhttooniks. Lauuviisides on juhttoonil oma kindel tähtsus. See tuleb eriti sagedasti ilmsiks laulude lõpus, kui viisikäiku põhitoonile on tahtud kindlustada just kui eriti tugevasti.

Ulesanne: Pöördes erilist tähelepanu juhttoonile käikudele, vaadelda ja laulda noodiraamatu järgi «Eideratas».

JUHTTOON — MOLLIS

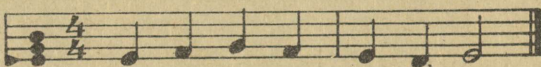
(kõrgendus-, madaldus- ja keelumärk).

Lauldes moll-heliredelit peatumisega VII astmel (si), tunglevus VIII (I) astmele, s. o. põhitoonile ei avaldu sel määral kui duuris. Põhjus seisab selles, et mollis VII—VIII (I) astmete vahe ei ole $\frac{1}{2}$ tooni nagu duuris, vaid 1 terve toon. Et VII astme tunglevust põhitoonile mollis suurendada, selleks muudetakse VII—VIII astmete vahe $\frac{1}{2}$ -tooniliseks, kõrgendades $\frac{1}{2}$ tooni võrra VII astet. Noodikirjas märgitakse $\frac{1}{2}$ -tooniline kõrgendus erilise kõrgendusmärgiga ♯ kõrgendatava noodi ees. Mõnikord lauluviisides tuleb ette madaldamise vajadust — $\frac{1}{2}$ tooni võrra. Seda märgitakse madaldusmärgiga ♭ madaldatava noodi ees. Nii kõrgendus- kui ka madaldusmärgi mõju ulatub kõigile talle järgnevatele samanimelistele astmetele, kuid ainult ühe takti kestel. Kõrgenduse või madalduse keelamiseks kasutatakse keelumärki ♮ noodi ees.

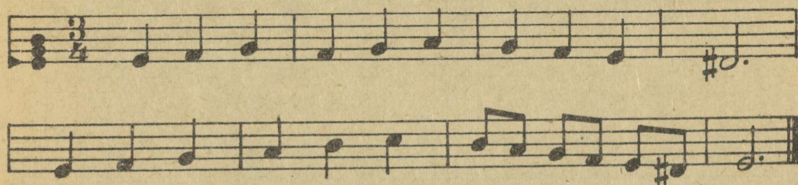
Helitabamise harjutusi.

Laulda vaheldamisi:

nr. 1

nr. 2

Laulda noodi järgi iseseisvalt:

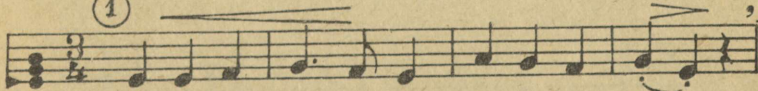
Ülesanne: Kuulata muusikalisi ettekandeid ja arvata, mis helitõus ja taktis need on! Laulda moll-heliredel ja kolmkõla mitmesuguses rütmis ja varjundis!

Laulda noodi kaasabil «Sügislaulu».

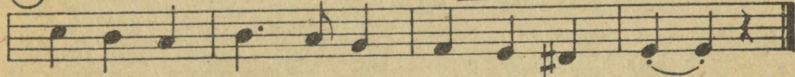
Sügislaul.

Kanon.

Nukralt

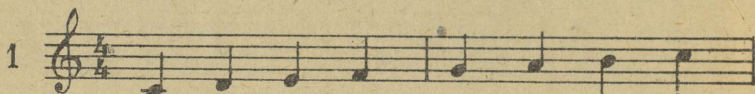
①

1. Hi-li-ne sü-gis, ju ku-red on läi-nud,
2. Niitma-ta sei-sab üks põld a-ga veel.

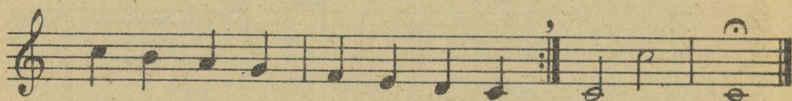
②

pih-la-kad pal-jad: külm ü-le neist käi-nud.
Vaata-d sa te-da, ja kur-vaks läeb meel.

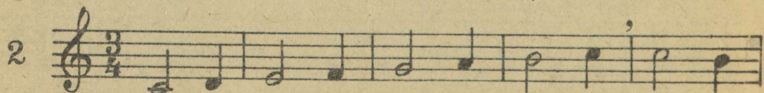
HINGAMIS- JA HÄÄLEHARJUTUSI.

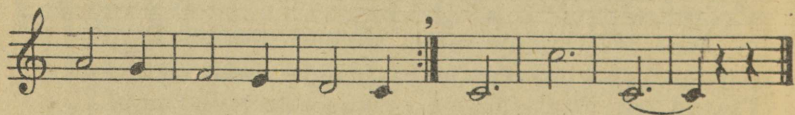
1. Kõ - la,	kau - nis	lau - lu - ka - ja,
2. Laa - laa - laa - laa,	laa - laa - laa - laa,	
3. Le - le - le - le,	le - le - le - le,	
4. Re - re - re - re,	re - re - re - re,	
5. Me - me - me - me,	me - me - me - me,	
6. Do - re - mi - fa,	sol - la - si - do,	

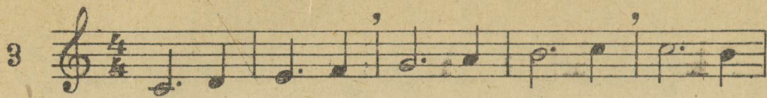

1. lä - bi	mei - e	koo - li - ma - ja:	aa - aa - aa!
2. laa - laa - laa - laa,	laa - laa - laa - laa,	laa - laa - laa!	
3. le - le - le - le,	le - le - le - le,	lee - lee - lee!	
4. re - re - re - re,	re - re - re - re,	ree - ree - ree!	
5. me - me - me - me,	me - me - me - me,	mee - mee - mee!	
6. do - si - la - sol,	fa - mi - re - do,	do - do - do!	

(Sõnad samad mis N°1)

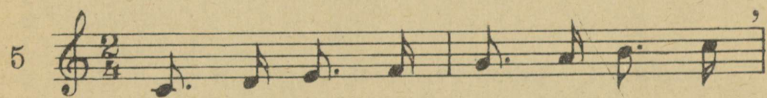
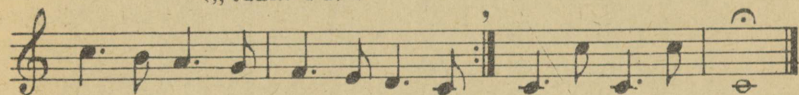

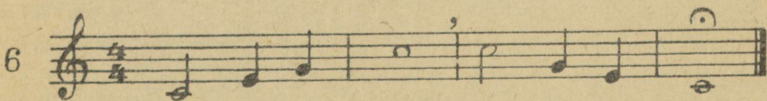
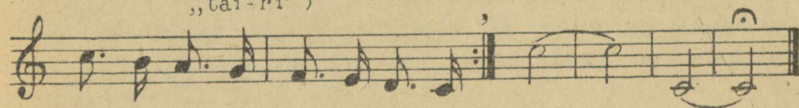
3 (Sõnad samad mis N° 1)

4 (Sõnad samad mis N° 1, kuid ka rütmisilpidega („taam-ra”!))

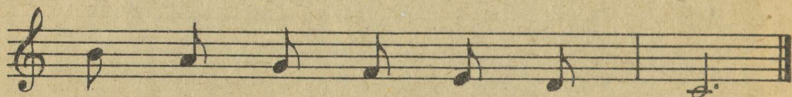
5 (Sõnad samad mis N° 1, kuid ka rütmisilpidega „tái-ri”)

Kõ - la - gu jõul eest - las - te laul!
 Laa - la - la - laa, laa - la - la, laa!
 Lee - le - le - lee, lee - le - le, lee!
 Vurr - vurr - vurr - vurr, vurr - vurr - vurr - vurr!
 SIRR - sIRR - sIRR - sIRR, sIRR - sIRR - sIRR - sIRR!
 Pimm - pimm - pimm - pimm, pimm - pimm - pimm - pimm!

La - la - la - la - la, la - la - la - la - la,
Le - le - le - le - le, le - le - le - le - le,
Li - li - li - li - li, li - li - li - li - li,
Lo - lo - lo - lo - lo, lo - lo - lo - lo - lo,
Lu - lu - lu - lu - lu, lu - lu - lu - lu - lu,

la - la - la - la - la - la, laa.
le - le - le - le - le - le, lee.
li - li - li - li - li - li, lii.
lo - lo - lo - lo - lo - lo, loo.
lu - lu - lu - lu - lu - lu, luu.

Laulda ka silpidel: ra, re, ri, ro, ru ja
ma, me, mi, mo, mu.

Laulda ka transponeerivalt.

Kõiki harjutusi on soovitav laulda ka mitmekesise
dünaamilise rakendusega.

SISUKORD.

	Lk.
Nõukogude Liidu hümn	6
Eesti NSV hümn	8
Eideratas	16
Jõua kätte, kevade	109
Hoia, Jaan, ohjad peos	134
Kallis kodu	14
Kangelas-Poeg	78
Karjapoisid	97
Karjase laul	98
Kelgusõit	62
Kevadlaul	119
Kevade kuulutajad	110
Kevade on tulnud ju	118
Kevadrõöm	114
Kivikasukas	23
Kodumaa	157
Kojutulek	31
Kui on kätte jõudnud tali	49
Kuku sa, kägu	44
Kuldsest kolletavad põllud	29
Kull ja värvuke	140
Kungla rahvas	141
Kus Põhjalahe kohiseb	73
Kägu	121
Käokene, kuldalind	138
Kündja laul	100
Labajavalss	53
Laevukene	145
Laevuri laul	105
Lahkuvale linnule	37
Laské sisse mardisandid	42

	Lk.
Laululinnule	116
Laulu mõju	51
Lumesõda	50
Lähme ja käime, käime	26
Lõkkelaul	91
Lõo pesa	143
Lõõritame lõole	117
Lõõme lugu	63
Maa kutsub	69
Marsilaul	94
Marupolka	67
Matkalaul	132
Meil aiaäärne tänavas	13
Meri	149
Merineidude laul	151
Me sünnimaa	71
Miks sa nutad, lillekene	40
Minu hani	30
Minu vanaema	15
Mälestus Pühajärvelt	146
Mängulaul	20
Märdi omma siia jõudnu	43
Naljalaul	135
Noorusjõud	86
Nurme nõlval kasekene kasvas	32
Nurme seisab nukker	38
Nõukogude Liidu hümn	6
Nõukogude Liidu pioneeride hümn	154
Oh, sa ilus tammekene	27
Oi, lehekuuke, jõua	112
Ojakene	148
Oja ääres	126
Oled seisnud tormi kaartel	77
Olõs mul	19
Pallimängu-laul	22
Peegel	136
Pidulaul	52
Pisarad	127
Poiste laul	85

	Lk.
Poiste marss	87
Poiste tants	65
Pulmalust	55
Puutöoliste laul	102
Päike ja orvulapsed	41
Päike on õhtule läinud	152
Ringilaul	137
Rõõmulaul	74
Sepikojas	101
Suur kontsert	124
Süda tuksub	103
Tantsulugu	83
Tihase mäng	21
Tiliseb, tiliseb aisakell	59
Vabastatud Eestile	76
Vana sokk	25
Vastlaul	96
Vennaste laul	90
Võimlejate marss	131
Õhtu jõuab	144
Õöbik	122
Üle lume lagedale	60
Üles	28

NOODIOPETUS.

Laulust	161
Rõhualad või taktid 2- ja 3-löögilised	161
Ühelöögiline noot ja paus, poolelöögiliste paar	163
Helide vältus - rütm	163
Kahelöögiline noot	164
Peatusmärk	165
Kolmelöögiline noot	165
Kordamismärgid	166
Käänud	166
Neljalöögiline takt	167
Punkteeritud rütm ühe löögi piirides	168
Eeltakt	169
Üksik $\frac{1}{2}$ -löögiline noot	169

	Lk.
2-löögiline paus ja tervetaktiline paus	169
Punkteeritud rütm ühe löögi piirides	170
$\frac{1}{4}$ -löögilised noodid	170
Helide kõrgus	170
Heliastmik	170
Põhitoon ja kolmkõla	171
Helikõrguse noodistamine	173
Ilmemärke	176
Mitmehäälsus	177
Tempo	177
Taktimõõt	178
Rütmi kordamistabel	180
Helitabamist heliredeli ja kolmkõla piirides	181
Heliastmete rea jätkamine põhitoonist allapoole	183
Duur- ja moll-helitõud	187
Helitabamist seoses väikeste hüpetega	189
Laulu noodistamine vajalikus kõrguses	191
Juhttoon duuris	192
Juhttoon mollis	192
Hingamis- ja hääleharjutusi	194

Vastutav toimetaja prof. GUSTAV ERNESAKS.

Kaanejoonistuse valmistanud MÄRI LAARMAN.

Litografeerimisele antud 31. VII 1946. Trükkimisele antud 12. X 1946. Paber 56:79, $\frac{1}{16}$.
Trükiarv 27000. Trükitähti trükipoognas 41280. Trükipoognaid 12,5. Arvutuspoog-
naid 12,9. MB-06360. Graafikatööstus „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 49. Tellimise nr. 1306.

На эстонском языке.

Р. ПЯТС. Школьный хор для III и IV кл.

RBL.4-

A-16379

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00544543 4

RBL.4-

A-16379

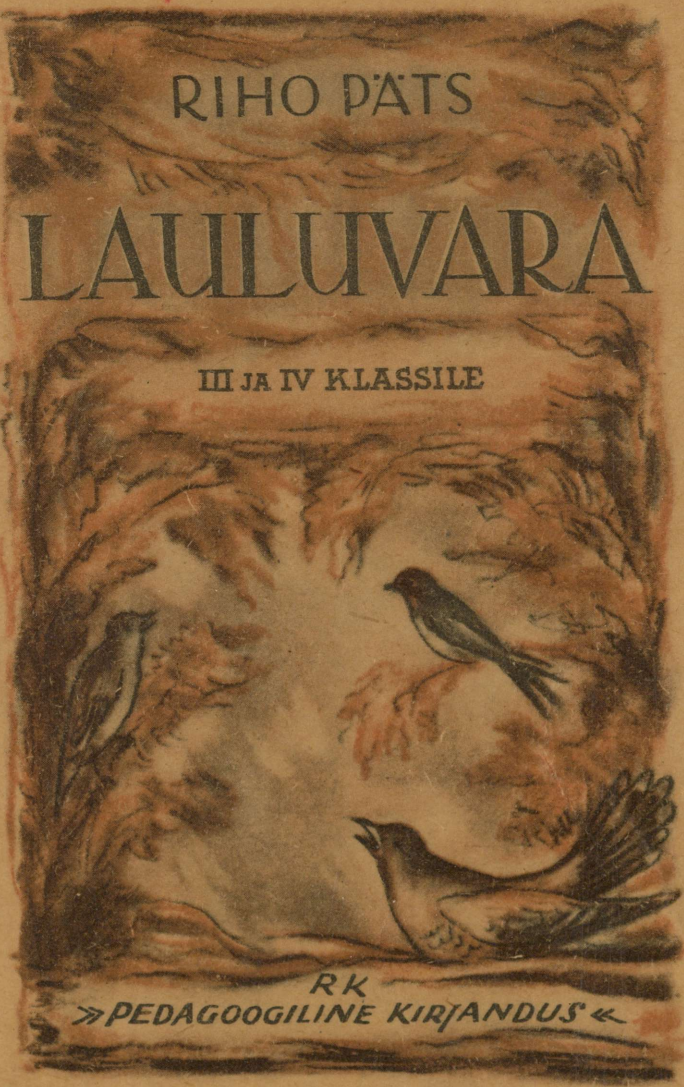

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00544543 4

RIHO PATS LAULUVARA

30579

Deplum

RIHO PATS

LAULUVARA

III JA IV KLASSILE

RK
»PEDAGOOGILINE KIRJANDUS«